

ISSN 1428-3107

RES ACADEMICAE

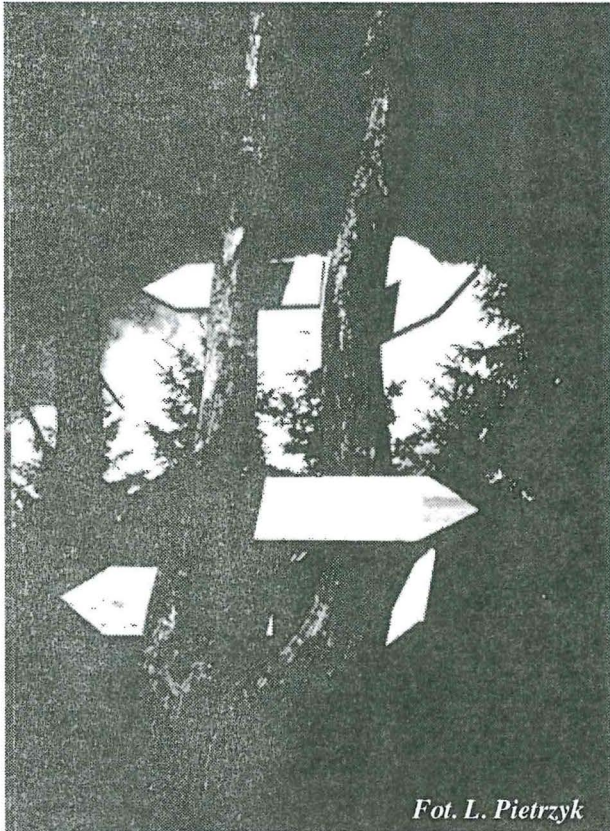
BIULETYN INFORMACYJNY
WYŻSZEJ SZKOŁY PEDAGOGICZNEJ
W CZĘSTOCHOWIE

7 / 1999

OD REDAKCJI

Kolejny raz zwracamy się do naszych Czytelników ze słowem otwierającym wydanie okolicznościowe – na rozpoczęcie nowego roku akademickiego. Odstąpimy dziś od naszej tradycyjnej szaty graficznej i stałych kolumn oraz ich ozdóbek, którymi chcemy rozjaśniać nasze szpalty. Ten rok akademicki ma w swoim datowniku zapis przełomowy: **1999/2000**. Brzmi to imponująco. W dacie – okrągłe tysiąclecie! Jakby zliczyć pokolenia, które takiego roku przełomowego doczekały, trzeba stwierdzić, że mamy szczęście. Będziemy, pewnie hucznie, witać rok dwutysięczny! Tymczasem, bardziej spokojnie, a jednak z corocznym wzruszeniem, będziemy witać nowy rok akademicki w Wyższej Szkole Pedagogicznej. Jej dotychczasowa historia początkiem sięga roku 1971, kiedy podpisana została decyzja

Fot. L. Pietrzyk

o powołaniu Wyższej Szkoły Nauczycielskiej w Częstochowie w „uznaniu prężnie rozwijającego się regionu częstochowskiego, w celu pogłębienia przeobrażeń społeczno-ekonomicznych oraz dalszego podniesienia poziomu oświaty i kultury w środowisku bogatym w tradycje walk o wolność, postęp i sprawiedliwość społeczną”. Trzy lata później podniesiona została do rangi Wyższej Szkoły Pedagogicznej. Przy tym statusie dziś trwamy, lecz zdecydowanie mamy większe ambicje. Nie tylko ambicje, ale i predyspozycje. Koncepcje powołania Uniwersytetu Częstochowskiego opierają się nie tylko na aspiracjach lokalnej społeczności – a i te się liczą - ale i na dopełnianiu kryteriów określonych przez ustawodawstwo szkolnictwa wyższego. Trzy częstochowskie Uczelnie, jak te drzewa obok, mają nie tylko swe korzenie, ale i konary, które rozrastają się. By zrosły się razem w Uniwersytet Częstochowski, trzeba nam wspólnie szukać dróg. Tak jak na tych drzewach pomieszczono drogowskazy, wyznaczajmy w tym roku wyjątkowym **1999/2000** drogi, które doprowadzą nas do Uniwersytetu! Za drzewami jest światłość. Może to i dla nas znak na najbliższy rok akademicki?

Redaktor Naczelny

*Spokojnej pracy, sukcesów w życiu zawodowym, zdrowia, radości i spełnienia osobistych planów w roku akademickim 1999/2000 życzy Czytelnikom i Sympatykom naszego pisma
JM Rektor i Redakcja*

SPIS TREŚCI

WAŻNE SPOTKANIA	2
KOLEJNY ROK – KOLEJNY KROK	14
WE WŁADZACH NA NASTĘPNĄ KADENCJĘ	16
WSP W LICZBACH	28
U NAS W GOŚCINIE	29
NOWOŚCI WYDAWNICZE	34
DOKUMENTY	37

WAŻNE SPOTKANIA

W poprzednim numerze zapowiedzieliśmy obszerniejsze relacje ze spotkań czerwcowych, w których uczestniczył JM Rektor prof. dr hab. Ryszard Szwed.

W dniu 7 czerwca, wśród około tysiąca osób związanych ze światem nauki, spotkał się z Ojcem Świętym, który gościł w murach Uniwersytetu Toruńskiego.

Byli tam rektorzy i rektorzy-elekci polskich uczelni, przedstawiciele władz państwowych i samorządowych, świata nauki, było i kilkunastu studentów, w tym sześciu przedstawicieli Parlamentu Studentów RP. W siódmym numerze Ich pisma „Parlament” zamieszczono pełny tekst wystąpienia Ojca Świętego, przygotowany - na podstawie zapisu magnetofonowego - przez Krajową Agencję Informacyjną. Posłużmy się i my tym materiałem. Niech słowa Jana Pawła II, przypomniane u progu nowego roku akademickiego, będą szczególnym drogowskazem.

OJCIEC ŚWIĘTY JAN PAWEŁ II w Toruniu

7. maja br. w trakcie swej pielgrzymki do ojczyzny Jan Paweł II zapragnął spotkać się z przedstawicielami polskiej nauki. Po raz pierwszy Papież zgodził się, aby miejscem tego spotkania były mury „cywilnej” uczelni. Wybór padł na Toruń, uroczyste miasto słynące z trzech rzeczy: pierników, przepięknej Starówki, wpisanej niedawno na listę światowego dziedzictwa UNESCO, oraz jako miejsce narodzin największego polskiego astronoma - Mikołaja Kopernika. Trudno się dziwić, że to właśnie jego imię nosi toruński uniwersytet, który to stał się gospodarzem tego niecodziennego spotkania. Zaszczycu zasiadania w tym czasie w auli dostąpiło zaledwie ok. 1.000 przedstawicieli polskich uczelni wszelkich typów. Z racji ograniczenia liczbą miejsc siedzących byli to z reguły rektorzy tychże uczelni. Wśród nich zaproszenia otrzymało zaledwie kilkunastu studentów, w tym sześciu przedstawicieli Parlamentu Studentów RP.

Z archiwum E. Płomińskiej

Drodzy i Szanowni Panie i Panowie Rektorzy, Dziekani, Profesorowie — Pracownicy nauki polskiej!

1. Jestem niezmiernie rad, iż ponownie na moim szlaku pielgrzymim po ojczystej ziemi dane mi jest spotkać się z wami, ludźmi nauki, przedstawicielami wyższych uczelni z całej Polski. Jest rzeczą bardzo wymowną, że te spotkania ze światem nauki stały się już częścią integralną papieskich podróży po wszystkich kontynentach. Są to bowiem momenty szczególnego świadectwa. Mówią one o głębokiej i wielorakiej więzi jaka istnieje pomiędzy powołaniem ludzi nauki a posługą Kościoła, która w swej istocie jest *diakonią* Prawdy.

Wdzięczny Bożej Opatrzności za to dzisiejsze spotkanie, serdecznie pozdrawiam obecnych tutaj Rektorów i delegacje wyższych uczelni z całego kraju, a poprzez was obejmuję myślą i sercem cały świat polskiej nauki. Szczególne zaś pozdrowienie kieruję do Pana Rektora Uniwersytetu Toruńskiego, który tym razem gości nas w murach swej Uczelni. Dziękuję za słowa powitania, jakie skierował do mnie w imieniu wszystkich zebranych. Pozdrawiam także obecnego tutaj Przewodniczącego Konferencji Rektorów Uniwersytetów Polskich.

2. Spotykamy się w murach Uniwersytetu, który gdy idzie o datę powstania, jest stosunkowo młodą uczelnią. Niedawno obchodził 50-lecie swej fundacji. Jednak, gdy pamiętamy, tradycje nauki związane z tym miastem sięgają głęboko w przeszłość i wiążą się przede wszystkim z postacią Mikołaja Kopernika. Uniwersytet Toruński przez moment swojego powstania nosi na sobie ślad dramatycznych wydarzeń związanych

z drugą wojną światową. Godzi się przy tej okazji przypomnieć, że twórcami tej Uczelni byli w znacznym stopniu uczeni - wygnańcy z Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie i Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie. Z Wilna przyszedł do Torunia pierwszy Rektor Uniwersytetu prof. Ludwik Kolankowski, niestrudzony organizator uczelni. Z Wilna przyszedł Karol Górski, historyk, pionier badań nad polską duchowością religijną, i wielu innych. Z kolei ze Lwowa przyszedł prof. Tadeusz Czeżowski, szeroko znany filozof. Ze Lwowa przybył także prof. Artur Hutnikiewicz, znakomity badacz literatury. Krąg profesorów zasilili też uczeni przybywający ze zniszczonej Warszawy, wśród których nie sposób pominąć Konrada Górskiego, niezwykle wnikliwego badacza literatury. Oni i wielu innych, tworzyli tę Uczelnię z wielkim poświęceniem. Były to czasy trudne, ale równocześnie czasy pełne nadziei. A nadzieja jest z prawdy - jak pisał Cyprian Norwid. W tych nadzwyczaj trudnych powojennych warunkach sprawdzali się ludzie, sprawdzała się ich wierność prawdzie. Dzisiaj Uniwersytet Toruński ma swoją własną fizjonomię i daje cenny wkład w rozwój polskiej nauki.

3. Nasze dzisiejsze spotkanie odbywa się w ostatnim roku mijającego tysiąclecia. Stojąc na przełomie tysiącleci, kierujemy nasze myśli na przemian w przeszłość i przyszłość. Szukamy w przeszłości nauk i wskazówek dla naszej przyszłości. Chcemy w ten sposób lepiej określić i podbudować naszą nadzieję. Świat potrzebuje dziś nadziei i szuka nadziei! Ale czy dramatyczna historia naszego stulecia: wojny, zbrodnicze ideologie totalitarne, obozy koncentracyjne i gułagi - czy to wszystko nie skłania raczej do ulegania pokusie zniechęcenia i rozpacz? Pascal napisał kiedyś, że poznanie przez człowieka swej własnej nędzy rodzi rozpacz (por. *Myśli*, 75). Aby odkryć nadzieję, trzeba zwrócić wzrok ku górze. Dopiero poznanie Chrystusa - dodaje Pascal - wyzwala od rozpacz, bo w Nim poznajemy nie tylko naszą nędzę, ale i naszą wielkość (por. tamże, 690, 729, 730).

Chrystus ukazał ludzkości najgłębszą prawdę o Bogu i zarazem o człowieku, objawiając Ojca, który jest *bogaty w miłosierdzie* (Ef 2,4). *Bóg jest miłością* (1 J4, 8). Taki jest właśnie temat wiodący mojej obecnej wizyty w Ojczyźnie. W Encyklice o Duchu Świętym pisałem: *W swoim życiu wewnętrznym Bóg „jest Miłością”; miłością istotową, wspólną trzem Osobom Boskim: miłością osobową jest Duch Święty jako Duch Ojca i Syna, dlatego „przenika głębokości Boże” jako Miłość - Dar nie stworzony. Można powiedzieć, iż w Duchu Świętym życie wewnętrzne Trójjedynego Boga staje się całkowitym darem, wymianą wzajemnej miłości pomiędzy Osobami Boskimi, i że przez Ducha Świętego Bóg bytuje „na sposób daru”* (Dominum et vivificantem, 10). Ta Miłość, która jest Darem, daje się człowiekowi poprzez akt stworzenia i odkupienia Dlatego: *Człowiek nie może żyć bez miłości. Człowiek pozostaje dla siebie istotą niezrozumiałą, jego życie jest pozbawione sensu jeśli nie objawi mu się Miłości, jeśli nie spotka się z Miłością, jeśli jej nie dotknie i nie uczyni w jakiś sposób swoją, jeśli nie znajdzie w niej żywego uczestnictwa* (Redemptor hominis, 10). To z kolei słowa z *Redemptor hominis*.

Ta właśnie prawda o Bogu - *Miłości* staje się źródłem nadziei świata i drogowskazem naszej odpowiedzialności. Człowiek może miłować, ponieważ został najpierw umiłowany przez Boga. Św. Jan nas poucza: *My miłujemy [Boga], ponieważ Bóg sam pierwszy nas umiłował* (1 J4,19). Prawda o bożej miłości rzuca światło również na nasze poszukiwanie prawdy, na prace nad rozwojem nauki, nad całą naszą kulturą. Nasze poszukiwania i nasza praca potrzebują idei wiodącej, fundamentalnej wartości, która by nadała sens i połączyła w jeden nurt badania uczonych, refleksje historyków, twórczość artystów i rozwijające się w zawrotnym tempie odkrycia techników. Czy istnieje jakaś inna idea, inna wartość lub inne światło, które byłoby w stanie nadać sens wielorakim poszukiwaniom i działaniom ludzi nauki i kultury, nie ograniczając równocześnie ich twórczej wolności? Otóż miłość jest tą siłą, która nie narzuca się człowiekowi od zewnątrz, lecz rodzi się w jego wnętrzu, w jego sercu, jako jego najbardziej wewnętrzna własność. Idzie tylko o to, by człowiek pozwolił się jej narodzić i by umiał nasycić nią swoją wrażliwość, swoje myślenie w laboratorium, w sali seminaryjnej i wykładowej, a także przy warsztacie wielorakiej sztuki.

4. Spotykamy się dzisiaj w Toruniu, w mieście zwanym *miastem Kopernika*, na Uniwersytecie jego imienia. Odkrycie, jakiego dokonał Kopernik, i jego znaczenie w kontekście historii nauki, przypominają nam stale żywy spór, jaki toczy się pomiędzy rozumem a wiarą. Chociaż dla samego Kopernika jego odkrycie stało się źródłem większego podziwu dla Stwórcy świata i potęgi rozumu ludzkiego, to dla wielu było powodem poróżnienia rozumu z wiarą. Jak jest naprawdę? Czy rozum i wiara to dwie rzeczywistości, które wzajemnie muszą się wykluczać?

W rozdzwiewku pomiędzy rozumem i wiarą wyraża się jeden z wielkich dramatów człowieka. Ma on wiele przyczyn. Zwłaszcza począwszy od doby Oświecenia, przesadny i jednostronny racjonalizm doprowadził do radykalizacji postaw na gruncie nauk przyrodniczych oraz na gruncie filozofii. Powstały w ten sposób rozłam pomiędzy wiarą a rozumem wyrządził niepowetowane szkody nie tylko religii, ale i kulturze. W ogniu ostrych polemik zapomniano często, iż wiara *nie lęka się rozumu, ale szuka jego pomocy i pokłada w nim ufność. Jak łaska opiera się na naturze i pozwala jej osiągnąć pełnię, tak wiara opiera się na rozumie i go doskonali* (Fides et ratio, 43). Wiara i rozum to dwa skrzydła na których duch ludzki unosi się ku kontemplacji prawdy (tamże, wstęp). Potrzebna jest dzisiaj praca na rzecz pojednania wiary i rozumu. Pisałem w Encyklice Fides et ratio: *Wiara, pozbawiona oparcia w rozumie, skupiła się bardziej na uczuciach i przeżyciach, co stwarza zagrożenie, że przestanie być propozycją uniwersalną. Żłudne jest mniemanie, że wiara może silniej oddziaływać na słaby rozum; przeciwnie, jest wówczas narażona na poważne niebezpieczeństwo, może bowiem zostać sprowadzona do poziomu mitu lub przesądu. Analogicznie, gdy rozum nie ma do czynienia z dojrzałą wiarą, brakuje mu bodźca, który kazałby skupić uwagę na specyfice i głębi bytu (...)* *Odpowiedzią na odwagę (parresia) wiary musi być odwaga rozumu* (n. 48). Jest to w gruncie rzeczy problem wewnętrznej jedności człowieka, ciągle zagrożonej podziałem i atomizacją jego poznania, któremu brak zasady jednoczącej. Specjalne zadanie w tej dziedzinie staje przed dzisiejszą filozofią.

5. Ludziom nauki oraz ludziom kultury powierzona została szczególna odpowiedzialność za prawdę - dążenie do niej, jej obrona i życie według niej. Znamy dobrze trudności związane z ludzkim poszukiwaniem prawdy, z których dzisiaj na czoło wysuwają się: sceptycyzm, agnostycyzm, relatywizm i nihilizm. Dzisiaj nierzadko usiłuje się nam wmówić, iż skończył się bezpowrotnie czas pewności poznania prawdy oraz że jesteśmy nieodwołalnie skazani na totalny brak sensu, na prowizoryczność poznania, ciągłą zmienność i względność. W tej sytuacji jawi się nagląca konieczność potwierdzenia podstawowego zaufania do ludzkiego rozumu i jego zdolności do poznania prawdy - także tej absolutnej i ostatecznej. Człowiek jest zdolny do wypracowania sobie jednolitej i organicznej koncepcji poznania. Wycinkowość wiedzy i fragmentaryzacja sensu burzy wewnętrzną jedność człowieka. Człowiek dąży do pełni poznania, gdyż jest istotą, która z natury szuka prawdy (por. Fides et ratio, 28) - i nie może bez niej żyć. Trzeba, aby nauka współczesna, a zwłaszcza współczesna filozofia, odnalazły - każda we własnym zakresie - ów wymiar sapiencjalny polegający na poszukiwaniu ostatecznego i całościowego sensu ludzkiej egzystencji.

Poszukiwanie prawdy dokonuje się nie tylko w indywidualnym zmaganiu w bibliotece czy w laboratorium, ale ma także wymiar wspólnotowy. *Człowiek udoskonala się bowiem nie tylko przez zdobywanie abstrakcyjnej wiedzy o prawdzie, ale także przez żywą relację z drugim człowiekiem, która wyraża się przez dar z siebie i przez wierność. W tej wierności, która uzdalnia do złożenia siebie w darze, człowiek znajduje pełnię pewności i bezpieczeństwa. Zarazem jednak poznanie oparte na wierze, którego podstawą jest zaufanie między osobami, nie jest pozbawione odniesienia do prawdy: wierząc człowiek zawiera prawdzie, którą ukazuje mu druga osoba* (Fides et ratio, 32). Jest to z pewnością doświadczenie bliskie każdemu z was tu obecnych. Do prawdy dochodzi się także dzięki innym, w dialogu z innymi i dla innych. Poszukiwanie prawdy i dzielenie się nią z innymi jest ważną posługą społeczną, do jakiej w szczególny sposób są wezwani ludzie nauki.

6. Stają dzisiaj przed nauką - a w tym także przed polską nauką - wielkie wyzwania. Niebywały rozwój nauk i postęp techniczny rodzi fundamentalne pytania o granice eksperymentu, o sens i kierunki rozwoju technicznego, o granice ingerencji człowieka w przyrodę i środowisko naturalne. Postęp ten jest zarazem źródłem fascynacji jak i lęku. Człowiek coraz częściej lęka się wytworów własnego rozumu i własnej wolności. Czuje się zagrożony. Dlatego tak ważne jest dzisiaj przypomnienie sobie tej podstawowej prawdy, że świat jest darem Boga Stwórcy, który jest Miłością, a człowiek - stworzenie jest powołany do tego, aby był roztropnym i odpowiedzialnym gospodarzem w świecie natury, a nie jego bezmyślnym niszczycielem. Trzeba sobie ciągle na nowo przypominać, iż rozum jest darem Boga. Św. Tomasz powiedział: *największym darem Boga jest rozum* - znakiem Bożego podobieństwa, jakie każdy człowiek w sobie nosi. Dlatego tak ważna jest ciągła pamięć o tym, iż autentyczna wolność badań naukowych nie może abstrahować od kryterium *prawdy* i dobra. Troska o sumienie moralne i o poczucie odpowiedzialności za człowieka ze strony ludzi nauki, urastają dziś do rangi podstawowych imperatywów. To właśnie na tym poziomie decydują się zarówno losy nauki współczesnej, jak i w pewnym sensie losy całej ludzkości. Trzeba pamiętać wreszcie o potrzebie nieustającej wdzięczności za ten dar, jakim dla człowieka jest drugi człowiek - ten, dzięki któremu, z którym i dla którego włącza się w wielką przygodę poszukiwania prawdy.

7. Znam trudności, z jakimi borykają się dzisiaj polskie uczelnie: zarówno kadry profesorskie, dydaktyczne, jak i studenci. Nauka polska, podobnie jak cała nasza Ojczyzna, znajduje się ciągle w fazie głębokich przemian i reform. Wiem też, iż pomimo to, polscy uczeni odnoszą znaczące sukcesy, z czego niezmiernie się raduję i czego wam wszystkim z serca gratuluje.

Drodzy i Szanowni Państwo, na zakończenie pragnę jeszcze raz podziękować za to dzisiejsze spotkanie. Pragnę zapewnić, iż sprawy kultury, sprawy nauki polskiej noszę głęboko w swoim sercu. Serdecznie was pozdrawiam, a poprzez was pozdrawiam wszystkie środowiska uczelniane w Polsce, jakie reprezentujecie: zarówno profesorów jak i studentów oraz cały personel administracyjny i techniczny, prosząc o Boże błogosławieństwo dla wszystkich. Dziękuję.

Opuszczając aulę UMK, Papież dodał:

Pragnę gorąco podziękować za to spotkanie w Toruniu. Szczęść Boże polskiej nauce. Szczęść Boże profesorom i studentom. Vivat Academia! Vivat profesores!

Tekst – cytowany za redakcją „Parlamentu” – nie jest autoryzowany, przygotowany przez KAI na podstawie zapisu magnetofonowego.

O tym spotkaniu pisała chyba cała prasa akademicka. Czyniąc ukłon w stosunku do organizatorów, władz i społeczności Uniwersytetu im. M. Kopernika w Toruniu, dla których wielkim wyzwaniem, a jednocześnie sprawdzianem organizacyjnym było owo spotkanie, właśnie z Ich pisma „Głos Uczelni” zacytujmy relację z przebiegu uroczystości.

Dzień 7 VI 1999 r. zaczął się deszczem, później jednak wyszło słońce, które towarzyszyło już do końca wizycie papieża Jana Pawła II w Toruniu i na UMK. Od rana do miasteczka akademickiego na Bielanych zjeżdżali goście z całej Polski. Najlicniejszą grupę stanowili rektorzy, którzy przybyli z Warszawy, gdzie poprzedniego dnia uczestniczyli w posiedzeniu Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP). W oczekiwaniu na wejście do Auli goście m.in. zwiedzali okolicznościowe wystawy przygotowane w Bibliotece Głównej.

Od 14.00 zaczęto wpuszczać do Auli UMK pierwszych uczestników spotkania z Janem Pawłem II. W długich kolejkach ustawili się pracownicy UMK, ubrani w togi rektorzy polskich szkół wyższych i Senat naszej Uczelni oraz liczni goście. Po dokładnym sprawdzeniu przez BOR, część osób zasiadła (ok. 400) we foyer, a część (ok. 800) w głównej sali. Na uroczystość przybyli przedstawiciele całej polskiej nauki z ministrem edukacji narodowej, prof. Mirosławem Handkem, przewodniczącym Komitetu Badań Naukowych prof. Andrzejem Wiszniewskim, prezesem Polskiej Akademii Nauk prof. Mirosławem Mośsakowskim. W Auli zasiedli przedstawiciele władz Polskiej Akademii Umiejętności, Fundacji na rzecz Nauki Polskiej, członkowie Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego oraz rektorzy ponad 200 polskich wyższych uczelni. Przybyli przedstawiciele władz wojewódzkich i samorządowych, posłowie. Najlicniejszą grupę stanowili profesorowie i przedstawiciele pozostałych pracowników UMK.

Aula po gruntownym remoncie wyglądała niezwykle okazale. Wzdłuż całej sceny umieszczono bardzo efektowną dekorację z biało-żółtych kwiatów. Na scenie przykrytej wykładziną stały tron papieski i zdobione krzesła dla rektorów i przedstawicieli Kościoła.

Spotkanie w Auli składało się z dwóch części. Pierwszą, którą prowadził prof. Stanisław Dembiński, wypełniły referaty i recytacja utworów poetyckich Ojca Świętego. O „Karolu Wojtyłę - mistrzu i kierowniku Katedry Etyki KUL” mówił ks. prof. Andrzej Szostek, rektor KUL-u, a następnie prof. Stanisław Grygiel z Uniwersytetu Laterańskiego w Rzymie omówił wybrane zagadnienia z nauczania Jana Pawła II - „Miłość prawdy a wolność człowieka”, a prof. Andrzej Tomczak z Instytutu Historii i Archiwistyki UMK wygłosił wykład pt. „Jan Paweł II o uniwersytetach” [...]. Następnie znany aktor warszawski Gustaw Holoubek recytował wiersze Karola Wojtyły, zaś Chór Akademicki UMK wykonał pieśń skomponowaną do tekstu Wielkiego Gościa.

Około godz. 17.15 od strony basenu podjechała kolumna papieska. Ojca Świętego powitali przy wejściu do foyer rektor UMK, prof. Andrzej Jemiołkowski oraz prof. Aleksander Koj, rektor UJ, dotychczasowy przewodniczący KRASP-u. Wchodzącego do foyer Dostojnego Gościa przywitały rzesiste brawa, a Chór Akademicki z Toruńską Orkiestrą Kameralną wykonał „Gaudeamus”. Zgromadzeni w Auli również niezwykle gorąco powitali głowę Kościoła.

Na scenie oprócz Papieża i wymienionych rektorów miejsca zajęli: krd. Angelo Sodano, watykański Sekretarz Stanu, ks. Andrzej Suski, biskup toruński, 8 kardynałów i biskupów oraz 8 rektorów, reprezentujących różne typy szkół wyższych. Ojca Świętego powitał Rektor UMK [...], który wyraził ogromną radość i satysfakcję z powodu przyjazdu Papieża do naszej Uczelni. Następnie Jan Paweł II wygłosił długo oczekiwaną przemówienie, w którym poruszył problemy relacji między wiarą a rozumem [...]. Wystąpienia zostało przyjęte z aplauzem.

W dalszej części spotkania prof. Andrzej Jamiołkowski wręczył Dostojnemu Gościowi dary od społeczności naszej Uczelni: reprint dzieła Mikołaja Kopernika "O obrotach sfer niebieskich" z 1542 r. i reprint „Psalterza Krakowskiego” z 1532 r. Natomiast prof. Aleksander Koj przekazał Papieżowi dyplom odnowienia doktoratu z 16 XII 1998 r. („Problemy wiary w pismach św. Jana od Krzyża”), obronione przed 50 laty na Uniwersytecie Jagiellońskim.

Następnie prof. Koj przedstawił Ojcu Świętemu przebywających na scenie 8 rektorów: prof. Włodzimierza Siwińskiego, rektora UW, przewodniczącego Konferencji Rektorów Uniwersytetów Polskich, prof. Jerzego Woźnickiego, rektora Politechniki Warszawskiej, przewodniczącego Rektorów Polskich Uczelni Technicznych, od 6 VI br. przewodniczącego KRASP-u, który wręczył Ojcu Świętemu postanie przyjęte przez KRASP; prof. Andrzeja Baborskiego, rektora Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu, przewodniczącego Konferencji Rektorów Uczelni Ekonomicznych; prof. Zdzisława Wajdę, rektora Akademii Medycznej w Gdańsku, reprezentującego Konferencję Rektorów Uczelni Medycznych; prof. Jerzego Pudelko, rektora Akademii Rolniczej w Poznaniu, przewodniczącego Konferencji Rektorów Uczelni Rolniczych; prof. Feliksa Kiryka, rektora WSP w Krakowie, przewodniczącego Konferencji Rektorów Uczelni Pedagogicznych; prof. Andrzeja Chorośńskiego rektora Akademii Muzycznej, przewodniczącego Konferencji Rektorów Uczelni Artystycznych oraz prof. Janusza Czerwińskiego, rektora AWF w Gdańsku, przewodniczącego Konferencji Rektorów Akademii Wychowania Fizycznego.

Ok. godz. 18.00 Papież opuścił Aulę i udał się na nabożeństwo czerwcowe na toruńskim lotnisku.

Zacytujmy też postanie Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, przekazane Ojcu Świętemu.

List Rektorów Akademickich Szkół Polskich

Wasza Świątobliwość,
Umiłowany Ojcze Święty,

Z wielką radością i wzruszeniem rektorzy polskich szkół akademickich przybywają do gościnnego Uniwersytetu Mikołaja Kopernika na spotkanie z Waszą Świątobliwością. Moment jest to szczególnie, gdyż zgodnie z obowiązującym prawem za parę miesięcy następuje zmiana władz uczelni i dlatego są tutaj także rektorzy-elekti wybrani na trzyletnią kadencję obejmującą przełom tysiąclecia. Trzeba przy tym przypomnieć, że spotkania naszego Papieża z rektorami polskich szkół wyższych stały się już pewną tradycją. Z wdzięcznością wspominamy zarówno wizytę w Rzymie 4 stycznia 1996 roku, jak i spotkanie niemal dokładnie przed dwoma laty przy grobie świętego Jana z Kęt w krakowskiej kolegiacie św. Anny w dniu kanonizacji Królowej Jadwigi Andegaweńskiej. Nauczanie Papieża i słowa skierowane do ludzi nauki i kultury są studiowane zawsze z największą uwagą w środowiskach akademickich.

Dzisiejsze spotkanie ma z pewnością wymiar symboliczny także dlatego, iż u progu wielkiego jubileuszu dwóch tysięcy lat chrześcijaństwa pragniemy wsłuchiwać się w papieskie przesłanie kierowane do uczonych. Jako rektorzy szkół wyższych czujemy się szczególnie odpowiedzialni za rozwój polskiej nauki i zapewnienie młodzieży kształcenia na najwyższym uniwersyteckim poziomie, nie zapominając przy tym o wyzwaniach współczesnego świata. Problemy publicznych szkół wyższych w Polsce, o których mówiliśmy w czasie poprzednich spotkań z Ojcem Świętym pozostają ciągle aktualne: masowy charakter kształcenia przy niewystarczających nakładach finansowych, komercjalizacja edukacji i kultury, postępująca specjalizacja badań czy grożący nam kryzys pokoleniowy spowodowany odpychaniem z uczelni wielu młodych i zdolnych ludzi. Nie powinniśmy jednak narzekać, gdyż dane jest nam uczestniczyć w przebudowie nowoczesnego państwa polskiego i przygotowywać młode pokolenie do samodzielnego działania w wolnej Ojczyźnie.

Jesteśmy głęboko przekonani, że dzisiejsze spotkanie z Ojcem Świętym pozwoli nam lepiej zrozumieć i skuteczniej wypełniać misję uczelni akademickich w naszym kraju.

Toruń, 7 czerwca 1999 r.

Słowa Ojca Świętego, skierowane w czerwcu m.in. do rektorów-elektów, będą z pewnością dla Nich pokrzepieniem i wzmocnieniem w niełatwym dziele kierowania podległymi ośrodkami akademickimi w latach trudnych dla polskiej nauki.

* * *

Aż w trzech spotkaniach w murach Wyższej Szkoły Pedagogicznej wziął udział w dniu 9 czerwca Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej prof. dr hab. Jerzy Zdrada. Pierwsze ze spotkań poświęcone było utworzeniu Uniwersytetu Częstochowskiego. W sali posiedzeń Senatu spotkali się sojusznicy idei, którzy podpisali list intencyjny skierowany do Ministra Edukacji Narodowej. Prawie wszyscy z obecnych zabierali głos, wyrażając motywy swego poparcia dla idei utworzenia Uniwersytetu, wiarę, że przy połączeniu wysiłków, będziemy po Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim kolejnym ośrodkiem akademickim na mapie polskiej nauki.

List, którego treść niżej prezentujemy, podpisali na spotkaniu wymienieni dalej w porządku alfabetycznym: prof. dr hab. Janusz **Berdowski**, Prorektor ds. Nauki WSP w Częstochowie; mgr Jacek **Betnarski** (w imieniu Śląskiego Kuratora Oświaty mgra Piotra Skrzybeckiego); dr Halina **Frej**, Prezes ZNP WSP; mgr inż. Ireneusz **Gębski**, Przewodniczący Rady „Fundacji na Rzecz Utworzenia Uniwersytetu Częstochowskiego”; mgr Szymon **Giżyński**, Prezes Zarządu „Fundacji na Rzecz Utworzenia Uniwersytetu Częstochowskiego”; mgr inż. Jerzy **Gula**, Członek Zarządu Sejmiku Województwa Śląskiego; mgr inż. Ewa **Janik**, Poseł SLD, Prezydent Miasta Częstochowy; mgr Jacek **Kasprzyk**, Poseł SLD; mgr Marek **Lewandowski**, Poseł SLD; mgr inż. Grzegorz **Lipowski**, Senator RP; ks. Marian **Lubelski** (w imieniu Ojca Przeora Izydora Matuszewskiego); dr Andrzej **Margasiński**, Przedstawiciel NSZZ „Solidarność” WSP; mgr Tomasz **Michałowski**, Senator RP; ks. Marian **Mikołajczyk**, Kanclerz Kurii Metropolitalnej; dr Stanisław **Nowak**, JE ks. Arcybiskup Metropolita Częstochowski; dr Grażyna **Pietruszewska-Kobiela**, Prorektor ds. Nauczania i Wychowania WSP; mgr Halina **Rozpondek**, Sekretarz Rady „Fundacji na Rzecz Utworzenia Uniwersytetu Częstochowskiego”; mgr inż. Bogumił **Sobuś**, Przewodniczący Klubu Radnych AWS; mgr Jerzy **Suchy**, Dyrektor Banku Ochrony Środowiska S.A. Oddział w Częstochowie; mgr Marek **Sztolcman**, Starosta Kłobucki, prof. dr hab. Ryszard **Szwed**, Rektor WSP; ks. dr Jan **Wątroba**, Rektor Wyższego Seminarium Duchownego Archidiecezji Częstochowskiej; ks. prof. dr hab. Stanisław **Włodarczyk**, Rektor Instytutu Teologicznego; mgr Marek **Wójcik**, Poseł AWS; mgr Jerzy **Zajac**, Poseł AWS; mgr Violetta **Zaleska**, Przewodnicząca NSZZ „Solidarność” WSP; mgr Dorota **Zarzeczna**, Przedstawicielka NSZZ „Solidarność” WSP.

Częstochowa, 9.06.1999

Minister Edukacji Narodowej
Prof. dr hab. Mirosław HANDKE

My, sygnatariusze Listu Intencyjnego, zwracamy się do Pana Ministra z głębokim szacunkiem i pełnym przeświadczeniem o powadze i różnorodności argumentów na rzecz utworzenia uniwersytetu w Częstochowie, które sprawiają, iż dla mieszkańców subregionu częstochowskiego w hierarchii celów cywilizacyjnych — ten właśnie — jest zdecydowanie najważniejszy i najpilniejszy do zrealizowania.

Częstochowa, z przyczyn fundamentalnych dla tożsamości narodowej nazywana duchową stolicą Polski, ma obowiązek w imieniu i interesie Państwa Polskiego pomnażać swój potencjał społeczny, kulturowy i gospodarczy pełnoprawnie korzystając w tym zakresie z pomocy instytucji centralnych — Rządu i Parlamentu.

Jest przy tym Częstochowa — silnie wyodrębnionym geograficznie i kulturowo oraz znaczącym demograficznie i ekonomicznie — subregionem w granicach nowo utworzonego Województwa Śląskiego.

Już dziś pełni Częstochowa rolę bardzo ważnego, regionalnego, ośrodka akademickiego będąc atrakcyjnym miejscem studiów dla młodzieży z dawnych województw: Piotrkowskiego, Kieleckiego, Katowickiego, Opolskiego, Kaliskiego, Sieradzkiego i, oczywiście, Częstochowskiego — kształcą na swych wyższych uczelniach ponad 40 tysięcy studentów.

Powołanie Uniwersytetu Częstochowskiego pozostaje w pozytywnej relacji nie tylko do naszych konieczności i potrzeb, ale przede wszystkim otwiera szansę utworzenia oryginalnej i ważnej uczelni w skali kraju. Specjalnością częstochowskiego ośrodka uniwersyteckiego, zarówno dydaktyczną jak i badawczą, rychło mogłyby się stać kierunki: filologie obce z translatoryką, filozofia i historia, teologia — w tym teologia kultu maryjnego — turystyka — w tym pielgrzymkowa — i hotelarstwo, administracja, kultura fizyczna i sport, plastyka i muzyka.

Taką koncepcję Uniwersytetu Częstochowskiego wspiera zdeterminowany sojusz trzech częstochowskich uczelni: Wyższej Szkoły Pedagogicznej, Wyższego Seminarium Duchownego i Instytutu Teologicznego związanego umową o współpracy z Papieską Akademią Teologiczną w Krakowie. Jest tu miejsce na harmonijną instytucjonalną współpracę z pozostałymi częstochowskimi uczelniami wyższymi, w tym przede wszystkim z konkretnymi instytutami Politechniki Częstochowskiej.

Częstochowska społeczność lokalna całkowicie identyfikuje się z ideą powołania Uniwersytetu. To nasz cel numer jeden, a jego realizacja jest ważna także w kontekście psychospołecznych skutków reformy administracyjnej i jednoznacznych gwarancji Rządu wspierania lokalnych inicjatyw o podstawowym znaczeniu dla miast tracących status wojewódzki. Stąd częstochowskie lobby na rzecz utworzenia Uniwersytetu ma charakter spontaniczny i kompletny – należą doń środowiska akademickie, Kościół katolicki z jego Hierarchią na czele, wszystkie lokalne siły polityczne i ośrodki opiniotwórcze, władze Województwa Śląskiego oraz samorządy terytorialne i gospodarcze, co razem tworzy zwartą i jednolitą opinię publiczną. Dobrze to rokuje ofiarności materialnej mieszkańców i instytucji regionu częstochowskiego, tak ważnej dla tempa prac przy urzeczywistnianiu idei uniwersytetu. Istotne sygnały i deklaracje finansowego oraz rzeczowego wsparcia już odbiera, powołana specjalnie w tym celu, Fundacja na Rzecz Utworzenia Uniwersytetu Częstochowskiego.

Poczynione przez wnioskodawców Listu Intencyjnego rozeznanie wskazuje, iż potrzebne będą dwa najbliższe lata, by Uniwersytet Częstochowski spełniał podstawowe „Kryteria powołania nowej państwowej uczelni typu uniwersyteckiego”, uchwalone przez Radę Główną Szkolnictwa Wyższego 16 VI 1992 r. Podobnie: kadra naukowo-dydaktyczna oraz baza materialna pozwolą kształcić w Uniwersytecie w momencie jego powołania ponad 15 tysięcy studentów.

Pełni woli, my — sygnatariusze Listu Intencyjnego — składamy w Pańskie Ręce, Panie Ministrze, naszą determinację w pokonywaniu wszelkich przeszkód na drodze tworzenia Uniwersytetu Częstochowskiego.

Z ogromną ufnością, w najgłębszym przeświadczeniu o wielkim znaczeniu tej sprawy, polecamy Panu Ministrowi naszą ideę.

Pozostajemy z najwyższym szacunkiem

Nieobecność na spotkaniu Wojewody Śląskiego, który w ramach reformy administracyjnej stał się włodarzem naszego miasta, nie należy odczytać jako Jego negatywnego stosunku do idei utworzenia uniwersytetu w Częstochowie i potwierdzenie obaw wielu, że raczej staniemy się filią Uniwersytetu Śląskiego niż współorganizatorami uczelni o pełnych prawach akademickich w naszym mieście. Świadczy o tym list, wyjaśniający nieobecność Wojewody na spotkaniu w Częstochowie.

WOJEWODA ŚLĄSKI
Marek Kempski

Katowice, 11 czerwca 1999 r.

Jego Magnificencja
Rektor Wyższej Szkoły Pedagogicznej
Prof. dr hab. Ryszard Szwed
Częstochowa

Stanowny Panie Rektore!

Bardzo dziękuję za skierowane do mnie zaproszenie na spotkanie z Podsekretarzem Stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej Panem prof. dr hab. Jerzym Zdradą, poświęcone utworzeniu Uniwersytetu Częstochowskiego.

Żałuję, że ogrom obowiązków służbowych uniemożliwił mi uczestniczenie w tym ważnym dla regionu spotkaniu.

Mając nadzieję, że dążenia Częstochowy do powstania ośrodka uniwersyteckiego, które w pełni popieram, znajdą pomyślne zakończenie, przepraszam za nieobecność i przesyłam

wyrąży uszanowania

Bezpośrednio po spotkaniu z sojusznikami idei powołania Uniwersytetu w Częstochowie prof. dr hab. Jerzy Zdrada spotkał się z przedstawicielami społeczności akademickiej WSP celem omówienia projektu ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym”. Dyskusja tak się rozwinęła, że opóźniła rozpoczęcie kolejnej części wizyty Podsekretarza Stanu w Wyższej Szkole Pedagogicznej, tj. konferencji prasowej. Dziennikarze lokalnych i regionalnych mediów, spełniając swe zawodowe obowiązki,

JM Rektor prof. dr hab. Ryszard Szwed wręcza Ministrowi Jerzemu Zdradzie list intencyjny w sprawie powołania Uniwersytetu Częstochowskiego (fot. A. Pietrzyk)

W sali kinowej Minister Jerzy Zdrada odpowiadał na liczne pytania uczestników spotkania na temat nowego prawa o szkolnictwie wyższym (fot. B. Górską)

akademickich – niżli nowelizacja ustawy o szkolnictwie wyższym. Z tym problemem nie mają na co dzień do czynienia.

Konferencja prasowa zgromadziła wielu przedstawicieli mass-mediów miasta i regionu (fot. A. Pietrzyk)

Nawiązując do dwóch przypomnianych tu wątków - wizyty Ojca Świętego i spotkania w sprawie utworzenia uniwersytetu w Częstochowie – przypomnijmy (cytując „Wiadomości Uniwersyteckie”, Miesięcznik Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej) wypowiedzi Jana Pawła II o uniwersytetach.

Istnieje bardzo dużo wypowiedzi Jana Pawła II o uniwersytetach. Wynika to, jak sądzę, ze znaczenia przypisywanego przez Niego instytucji uniwersytetu w procesie – jak się kiedyś wyraził – „dźwigania społeczeństw wzwyż”. Te wypowiedzi mają rozmaity charakter. Od formułowanych ze stanowiska urzędu i kierowanych do uczelni katolickich konstytucji apostolskich, poprzez – najczęściej – przemówienia do środowisk uniwersyteckich wygłaszane podczas rozlicznych podróży, po fragmenty homilii; te ostatnie z mszy św. odprawianych u św. Piotra w październiku każdego roku na rozpoczęcie roku akademickiego oraz w grudniu dla środowisk rzymskich uczelni.

Wielokrotnie też Jan Paweł II wyrażał wdzięczność dla uniwersytetów, które uczestniczyły w Jego własnej formacji. Najdobitniej uczynił to w 1997 r. w Krakowie u św. Anny, kiedy m.in. mówił: „... pamięć tego, czym jest uniwersytet - Alma Mater - noszę w sobie wciąż żywą. Nie tylko pamięć, ale poczucie długu, który należy spłacać całym życiem”. Dawał też często wyraz swego stosunku uczuciowego do instytucji uniwersytetu. W przemówieniu w siedzibie UNESCO w Paryżu 2 kwietnia 1980 r. tak się wyraził: „Uniwersytety ... są to miejsca, o których trudno mówić bez głębszego wzruszenia...” A w 1982 r. na uniwersytecie w Padwie: „Wejście do uniwersytetu jakiegokolwiek napawa wzruszeniem tego, kto znaczenie miejsca, którego próg przekracza, rozumie”.

Ta wysoka ocena rangi uniwersytetów jest niewątpliwie następstwem doceniania ważności funkcji, jakie te uczelnie spełniają. Ojciec Święty zdaje się tu stawiać na równi badania naukowe oraz kształcenie i wychowanie młodzieży. W 1980 r. mówił do środowiska akademickiego w Kinshasa: „Nie ma prawdziwego ducha uniwersyteckiego tam, gdzie nie ma natchnionej głęboką miłością prawdy - radości poszukiwania i poznania. To poszukiwanie prawdy nadaje wielkość wiedzy naukowej...”. Dostrzega rodzące się napięcia pomiędzy postępującą specjalizacją rozmaitych dyscyplin naukowych a ideą uniwersalności wiedzy i wzywa do ich przezwyciężania. W 1982 r. na uniwersytecie w Bolonii mówił: „Cechą charakterystyczną uniwersytetu w odróżnieniu od innych ośrodków studiów i badań jest właśnie uprawianie poznania uniwersalnego, co nie oznacza, by miał on obejmować pełen wachlarz wszystkich dyscyplin, lecz raczej, że na uniwersytecie każda nauka winna być uprawiana w duchu uniwersalności, to jest ze świadomością, że każda z nich, choć odmienna, jest tak związana z pozostałymi, że nie da nauczać się jej poza kontekstem - przynajmniej w sferze intencjonalnej - wszystkich pozostałych. Zamknięcie się oznacza - wcześniej czy później - skazanie się na jałowość, oznacza ryzyko wzięcia za normę całkowitej prawdy jednej tylko z metod analizy i szczegółowego ujmowania wycinka rzeczywistości”. I w tym miejscu przypomniał myśl wyrażoną już wcześniej w Kolonii: „Każda z nauk, łącznie z filozofią i teologią, pozostaje pewną próbą ograniczoną, zdolną dostrzec złożoną jedność prawdy wyłącznie w różności, to znaczy w splocie różnych gałęzi wiedzy, otwartych i wzajemnie się uzupełniających”. I dalej określił warunki realizowania zgłoszonych postulatów: „Tak żywe i wnikliwie czujne wcielanie ideału uniwersalności w poznaniu może być realizowane tylko na takim uniwersytecie, który będzie wspólnotą poszukiwań, miejscem spotkania i duchowej konfrontacji prowadzonej w pokorze i z odwagą, miejscem, gdzie ludzie miłujący wiedzę uczą się wzajemnego szacunku i konsultacji tworząc klimat kulturalny i ludzki...”. Dążenie do uniwersalności jako cechę badań na uniwersytecie rozpatrywał Jan Paweł II później jeszcze wielokrotnie. Zawsze też przypominał, że uczeni winni pamiętać o jednym szczególnie, że „cel wiedzy nie zawiera się w niej samej, gdyż pozostaje ona w służbie człowieka”. Stąd wynikają wymagania etyczne wobec uczonych. Problematykę tę rozwijał szerzej także do ludzi nauki spoza środowisk uniwersyteckich.

W wielu przemówieniach Jan Paweł II podkreślał również, że nauka winna uwzględniać całościową wizję człowieka, także w jego wymiarze duchowym. W 1982 r. w Bolonii ujął to tak: „Interpretacja nauki i kultury, która by rozmyślnie lekceważyła czy wręcz pogardliwie traktowała duchową istotę człowieka ... nie może zaspokoić najgłębszych i autentycznych potrzeb człowieka. Wyklucza się ona sama z królestwa wiedzy, to jest «z mądrości», która jest smakiem poznania, dojrzałością ducha, tchnieniem prawdziwej wolności, praktyką właściwej miary i powściągliwości. Pomimo koniecznych specjalizacji uniwersytet będzie mógł wypełniać swą istotną rolę w społeczeństwie jedynie wtedy, kiedy mu się uda zharmonizować tę rolę z pewnym krytycznym dystansem wobec systemu stosunków z ideologiami przejściowymi... Obrona swobody obszaru kultury jest jedną z ważniejszych oznak dojrzałości społeczeństwa, ale też sama wspólnota uniwersytecka powinna ujawnić w sposób przekonujący konieczność owej wolności, ukazując piękno humanizmu integralnego, który zawsze inspirował ideały uniwersytetu...”

Drugim „warsztatem pracy” uniwersytetu jest nauczanie. Ma ono dostarczyć fachowców potrzebnych społeczeństwu. Ale - jak powiedział u św. Anny w Krakowie w 1997 r. - chodzi nie tylko o formowanie „ludzi kompetentnych w swej specjalizacji (czasem wąskiej), bogatych w encyklopedyczną wiedzę, ale nade wszystko w autentyczną mądrość”. Nawiązał tu do myśli wypowiedzianej już u progu swego pontyfikatu w 1979 r. do delegacji KUL w Częstochowie, że „zadaniem uniwersytetu jest także uczyć, ale w gruncie rzeczy jest on po to, żeby człowiek, który do niego przychodzi nauczył się sam myśleć”.

Uniwersytety winny też pamiętać o potrzebie rozwoju duchowego młodzieży. Formacja młodego pokolenia ma zmierzać do kształtowania pełni ludzkiej osobowości. W związku z tym podkreślał wagę studiów filozoficznych, a także cieszył się z obecności na uniwersytetach studiów teologicznych. Dał temu wyraz m.in.

w liście do biskupa Nosola napisanym z okazji powstania uniwersytetu w Opolu w 1994 r. Podobnie rok wcześniej na uniwersytecie w Rydze wyraził radość, że obok wydziału teologii protestanckiej będzie też teologia katolicka. „Jakaż to (będzie) wyjątkowa okazja do kontaktu i dialogu” - powiedział wówczas.

Zwracał uwagę na znaczenie wzorców osobowych w wychowaniu i nauczaniu uniwersyteckim. O „zapotrzebowaniu na wzorce osobowe, to znaczy na profesorów, którzy staliby się dla nich (studentów) prawdziwymi mistrzami i przewodnikami” mówił do rektorów polskich uczelni w 1996 r. i dodawał: „Być członkiem społeczności uniwersyteckiej (to) zobowiązuje”. Jan Paweł II dostrzega trudności, jakie w ostatnich czasach w relacjach profesor-student przyniosła masowość nauczania, relacje te jednak uznaje ciągle za bardzo istotne. „Spotkanie ludzkie jest nieodzowne dla kształtowania osobowości, a zatem jest nieodzowne po to, ażeby uniwersytet mógł nadal wypełniać swe postannictwo wychowawcze. Doświadczenie uczy, jak ważne są postacie prawdziwych mistrzów” - powiedział w Bolonii w 1982 r.

Jaki zaś zespół wartości ma kierować wychowaniem uniwersyteckim? Tam, gdzie Jan Paweł II przemawiał do profesorów uczelni katolickich wprost wskazywał na wartości zawarte w chrześcijaństwie i nauczaniu Kościoła. Nieco inaczej rzecz ujmował na uniwersytetach niekatolickich. W Uppsali w 1989 r. wymienił szereg wartości, których dopracowała się cywilizacja europejska i dodał: „Uniwersytety powinny być tym szczególnym miejscem, gdzie owe przekonania, sięgające korzeniami świata Greków i Rzymian, a wzbogacone i rozbudowane przez judaistyczną oraz chrześcijańską tradycję - nabierają ciepła i światła.

Podkreślając w różnych aspektach uniwersalność uniwersytetów Ojciec Święty zwraca jednocześnie uwagę, że każda z uczelni tkwi korzeniami we własnym kraju, w jego konkretnej rzeczywistości. „Wspólnota uniwersytecka będzie musiała ... w sposób odpowiedzialny - mówił w Bolonii w 1982 r. - wyczuć oczekiwania otaczającego ją społeczeństwa; minęły bowiem czasy, w których można było wyobrazić sobie uniwersytet jako niemal zamkniętą w sobie społeczność”. A w Kinshasie w 1980 r.: „Idea uniwersytetu uniwersalna ex definitione nie oznacza, że mieści się w jakikolwiek sposób poza realiami kraju, w którym został założony”.

Niekiedy Jan Paweł II sam podpowiadał, w jakim kierunku konkretny uniwersytet i w konkretnym czasie winien działać dla własnego społeczeństwa. W Lublinie na KUL w 1987 r., a więc jeszcze przed przewrotem ustrojowym w Polsce, stwierdził, że społeczeństwo polskie oczekuje od swych uniwersytetów ugruntowania własnej podmiotowości. A w orędziu do środowiska uniwersyteckiego w Gwatemali i krajów sąsiednich w 1983 r. przypomniał: „Uniwersytet dysponuje ogromną siłą moralną, by występować w obronie sprawiedliwości i prawa” - niewątpliwie nawiązując do sytuacji panującej w krajach Ameryki Środkowej.

Rolę, jaka uniwersytet spełnia w każdym społeczeństwie niezależnie od jakiegoś momentu dziejowego, określił w Dżakarcie w 1989 r. tak: „Uniwersytety stanowią ... ważną część tego wielkiego systemu złożonego z osób, instytucji i tradycji, w którym nowe idee są formułowane, weryfikowane i przedstawiane całemu społeczeństwu. Badania, dyskusje i nauczanie prowadzone na uniwersytecie wywierają głęboki wpływ, sięgający daleko poza środowisko akademickie. Ten ogromny, choć niewidoczny, wpływ uniwersytetów czyni je potężną siłą w łonie społeczeństwa”.

Staralem się przedstawić poglądy Jana Pawła II na uniwersytety, ich zadania i rolę. Jest to z konieczności pewien wybór z bardzo bogatego Jego nauczania na ten temat; zmierzałem do uchwycenia przynajmniej niektórych głównych myśli. Ojciec Święty zwykł niekiedy wplatać w swe przemówienia do środowisk uniwersyteckich wezwania skierowane wprost do uczonych. Chciałbym zakończyć przywołaniem dwóch takich apeali: jeden dotyczy sfery badań naukowych, drugi sfery nauczania i wychowania.

W 1980 r. w Kolonii mówił tak: ...”proszę, abyście w Waszym dążeniu do naukowego poznania mieli zawsze przed oczyma ostateczny cel Waszej pracy, to jest człowieka. Polecam wam przy tym przede wszystkim cnotę męstwa, która pozwolić bronić nauki w świecie wątpliwym, dalekim od prawdy i poszukującym sensu, a także cnotę pokory, w której uznajemy skończoność naszego rozumu wobec przewyższającej go Prawdy”. A w 1980 r. do profesorów w Padwie: „Bez względu na to, jaki jest przedmiot waszych zainteresowań i nauczania, z powagą i entuzjazmem przyczyniajcie się do kształtowania ludzi rozmiłowanych w prawdziwej kulturze i czystej wolności, zdolnych do wypowiedzania osobistych sądów w świetle prawdy, zaangażowanych w spełnianie tego wszystkiego, co jest prawdziwe, dobre i słuszne”.

Wielkie dzięki należą się prof. Andrzejowi Tomczykowi z Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu za dokonanie wyboru wypowiedzi Ojca Świętego do środowisk uniwersyteckich. Czas Jego wizyty w UMK zbiegł się z ważnym dla środowiska częstochowskiego spotkaniem w sprawie utworzeniu Uniwersytetu Częstochowskiego. Oby cytowane wypowiedzi pomogły stworzyć uniwersytet o wartościach tu wymienionych.

Choć w wypowiedziach na spotkaniu w Sali Senatu WSP nie można było wyczuć optymizmu co do terminu zarejestrowania w sądzie Fundacji na Rzecz Utworzenia Uniwersytetu Częstochowskiego, fakt się dokonał (patrz: s. 13).

* * *

6 czerwca w Auli Politechniki Warszawskiej odbyła się kolejna Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich. Konferencja zgromadziła więcej niż dotychczas uczestników (około stu), bowiem brali w niej udział aktualni rektorzy i rektorzy-elekt. Spotkanie poświęcone było dyskusji nad projektem prawa o szkolnictwie wyższym i sprawom organizacyjnym. Wybrano władze KRASP na nową kadencję. W skład Prezydium powołani zostali: na przewodniczącego rektor Politechniki Warszawskiej prof. Jerzy Woźnicki, a na Jego zastępców profesorowie: rektor Uniwersytetu Poznańskiego prof. Stefan Jurga oraz rektor-elekt Uniwersytetu Jagiellońskiego prof. Franciszek Ziejka. Rektorzy podjęli też uchwałę, którą niżej przytaczamy.

Uchwała Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich z dnia 6 czerwca 1999 r.

W ciągu ostatnich dziewięciu lat polskie państwowe szkoły wyższe przeszły proces gruntownej transformacji dostosowując się do wymogów gospodarki rynkowej: prawie trzykrotnie wzrosła liczba kształconych studentów przy praktycznie niezmiennym poziomie zatrudnienia nauczycieli akademickich, poszerzona została oferta edukacyjna, nastąpiła zmiana systemu wewnętrznego zarządzania uczelniami połączona z daleko idącą decentralizacją finansową, rozwinęły się nowe kierunki badań. Wszystko to nastąpiło bez specjalnych rządowych programów pomocowych, a nawet w warunkach utrzymującego się w uczelniach znaczącego deficytu nakładów finansowych państwa przeznaczonych na szkolnictwo wyższe. Ocenia się, że środki na inwestycje i remonty nie pokrywają nawet 10% potrzeb, a niskie płace prowadzą do odpływu wartościowej kadry i zmuszają nauczycieli akademickich do szukania dodatkowych źródeł dochodu z uszczerbkiem dla badań naukowych i działalności dydaktycznej. Chroniczne niedofinansowanie uczelni uniemożliwia utrzymanie na odpowiednim poziomie zaplecza laboratoryjnego i technicznego oraz zagraża obniżaniem jakości kształcenia i utrudnia dostęp do studiów wbrew rosnącym potrzebom edukacyjnym polskiej młodzieży. Nakłady państwa na szkoły wyższe w Polsce w przeliczeniu na jednego studenta należą do najniższych w Europie, co w dłuższej perspektywie musi się odbić negatywnie na rozwoju cywilizacyjnym kraju.

W poczuciu odpowiedzialności za poziom wykształcenia polskiego społeczeństwa rektorzy szkół akademickich apelują do Rządu i Parlamentu Rzeczypospolitej o podjęcie pilnych działań, które usuną te zagrożenia. Oczekujemy zmiany systemu finansowania, szkolnictwa wyższego oraz zwiększenia nakładów budżetowych w proporcji do rosnących zadań uczelni, ale jednocześnie stworzenia właściwych prawnych warunków działalności uczelni i możliwości łatwiejszego uzyskiwania środków ze źródeł pozabudżetowych. W oparciu o projekt przedłożony przez MEN apelujemy o przyspieszenie prac nad Ustawą o szkołach wyższych ze szczególnym uwzględnieniem uregulowania prawnego „odpłatności za niektóre usługi edukacyjne” zgodnie z nową Konstytucją RP. Sprawa ta nie tylko budzi niepokój środowiska akademickiego wobec zbliżającego się w październiku b.r. terminu dostosowania przepisów wykonawczych do postanowień Konstytucji, ale także ma istotne znaczenie ekonomiczne dla publicznych szkół wyższych, aktualnie osiągających od 10 do 50% swych przychodów z opłat za studia. Liczymy na to, że nowa ustawa zapewni autonomię i wysoki poziom kształcenia oraz poszerzy ramy funkcjonowania uczelni publicznych przynosząc gwarancje rozwoju edukacji na poziomie akademickim stosownie do aspiracji Polski wśród narodów Europy.

Sygn. akt XVI Ns Rej F-937/99

ODPIS

POSTANOWIENIE

Dnia 29 czerwca 1999 r.

Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy Wydział XVI Gospodarczy Rejestrowy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Alina Cytryńska
 po rozpoznaniu w dniu 29 czerwca 1999 r. w Warszawie
 na posiedzeniu niejawnym
 sprawy z wniosku Fundacji Na Rzecz Utworzenia Uniwersytetu Częstochowskiego
 o wpis

postanawia: zarządzić wpis do rejestru fundacji RF Nr:

RUBR 1: wpis 1

RUBR 2: FUNDACJA NA RZECZ UTWORZENIA UNIwersYTETU CZĘSTOCHOWSKIEGO

Siedzibą Fundacji jest Częstochowa

Celem Fundacji jest:

działanie na rzecz powołania Uniwersytetu
Częstochowskiego.

Fundacja ustanowiona dnia 18.01.99 r. aktem
 notarialnym sporządzonym przez notariusza Marię
 Winiarską w Kancelarii Notarialnej w Częstochowie,
 Repet. A Nr 319/99, zwaną oświadczenia woli o
 ustanowieniu fundacji dnia 9.06.99 r. aktem
 notarialnym sporządzonym przez tegoż notariusza w
 Kancelarii Notarialnej w Częstochowie, Repet. A Nr
 4716/99.

Fundatorami są:

Jarosław Ciura

Marian Duda

Andrzej Dziewiątkowski

Jerzy Gacek

Ireneusz Gębski

Szymon Giżyński

Jerzy Gula

Janusz Jasiona

Zygmunt Kucharczyk

Tomasz Michałowski

Stanisław Nowak

Anna Pawłowska

Halina Rozpondek

Piotr Stojek

Janusz Szopa

Ryszard Szwed

Jan Wątroba

Tadeusz Wrona

Mieczysław Wroński

Marek Wójcik

Jerzy Zając

Grzegorz Lipowski

Andrzej Kryński

RUBR 3: Minister Edukacji Narodowej

RUBR 4: złożono statut fundacji.

RUBR 5: Zarząd fundacji:

Szymon Giżyński-prezes

Grzegorz Lipowski-wiceprezes

Tomasz Michałowski

Jan Gorgoń

Janusz Jasiona

Kompetencje zarządu określa § 27 statutu.

Rada Fundacji:

w skład wchodzi fundatorzy

wymienieni w rubryce 2 rejestru w tym:

Ireneusz Gębski pełni funkcję przewodniczącego,

Ryszard Szwed wiceprzewodniczącego

i Halina Rozpondek - sekretarza.

Kompetencje Rady Fundacji określa § 23 statutu.

RUBR 8: 1999.06.29 SSR Alina Cytryńska

F-937/99

SSR Alina Cytryńska

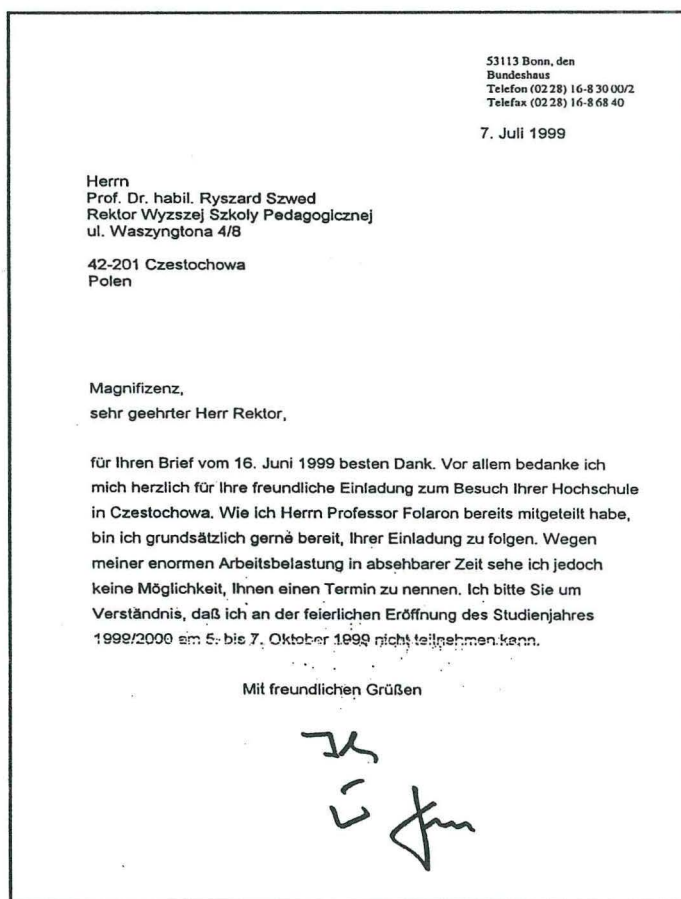

Za zgodność z oryginałem

SSR Alina Cytryńska
 [Signature]

KOLEJNY ROK - KOLEJNY KROK

6 października, w dniu kiedy do rąk naszych Czytelników oddamy ten numer biuletynu, zabrzmi po raz 29-ty w naszej Uczelni Gaudeamus, pieśń tradycyjnie śpiewana podczas uroczystości inauguracji nowego roku akademickiego. Relacje z przebiegu tego dorocznego święta prześlemy w kolejnym numerze. Dziś wprowadzimy znany program uroczystości, ale nie sposób przewidzieć wszystkich elementów scenariusza spotkania. Liczymy na udział wielu Gości, którzy swoją obecnością zechcą podkreślić swój życzliwy stosunek do Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie. Wśród zaproszonych był dr Helmut Kohl, który w trakcie wizyty naszej delegacji w Bonn – o czym pisaliśmy – wyraził gotowość przyjęcia zaproszenia JM Rektora. Niestety, termin inauguracji nie był odpowiedni do tego spotkania.

Tłumaczenie listu: mgr Joanna Kulska

*Magnificencjo,
Wielce Szanowny Panie Rektorze,*

składam serdeczne podziękowanie na Pański list z 16 czerwca 1999. Przede wszystkim serdecznie dziękuję na Pana przyjacielskie zaproszenie do odwiedzenia Pana szkoły w Częstochowie. Tak jak powiadomiłem już Pana Profesora Folarona, chętnie skorzystam z zaproszenia. Jednakże z powodu ogromnego obciążenia pracą w dającym się przewidzieć terminie nie jestem w stanie określić konkretnej daty. Proszę Pana o zrozumienie, że nie będę mógł wziąć udziału w uroczystej inauguracji roku akademickiego 1999/2000 pomiędzy 5 i 7 października 1999.

*Serdecznie pozdrawiam
/podpis/*

Gdy opadną emocje związane z inauguracją, czas brać się poważnie do pracy. Pamiętajmy o kalendarium nadchodzącego roku akademickiego.

Życzymy naszym studentom, by nie musieli korzystać z terminów wyznaczonych na sesje poprawkowe. Niech rok akademicki 1999/2000 będzie kolejnym krokiem po dyplom absolwenta WSP w Częstochowie.

**Organizacja Roku Akademickiego 1999/2000
Wyższej Szkoły Pedagogicznej
w Częstochowie**

Semestr zimowy   **4.10.1999 - 24.01.2000**

Ferie zimowe   24.12.1999 - 2.01.2000

Sesja egzaminacyjna   25.01.2000 - 5.02.2000

Przerwa międzysemestralna   7.02.1999 - 12.02.2000

Sesja poprawkowa dla lat, które nie mają rozliczenia rocznego jest ustalana przez Dziekanów Wydziału

Semestr letni   **14.02.2000 - 9.06.2000**

Ferie wiosenne   20.04.2000 - 3.05.2000

Sesja egzaminacyjna   12.06.2000 - 21.06.2000

Sesja poprawkowa   11.09.2000 - 22.09.2000

Okres rejestracji   23.09.2000 - 28.09.2000

REKTOR

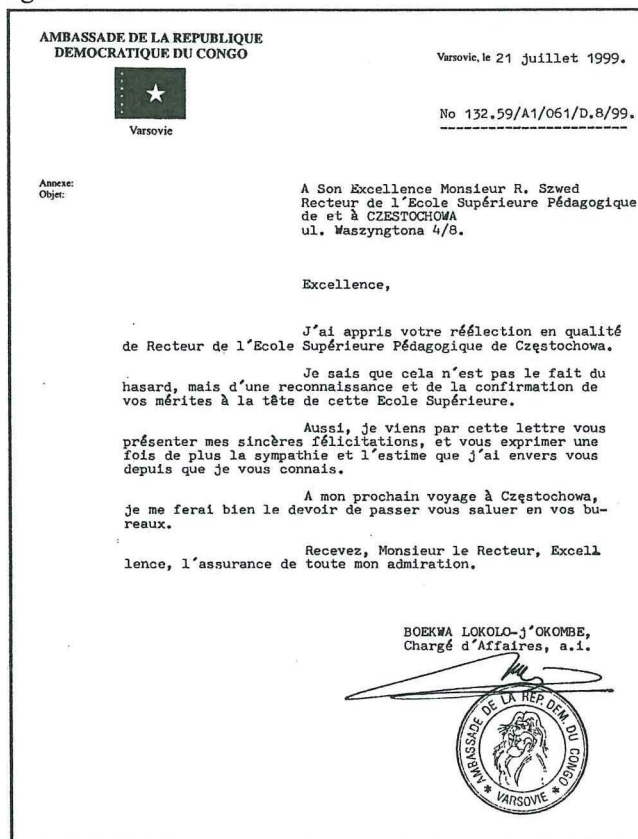
Ryszard Szwed
prof. dr hab. Ryszard Szwed

WE WŁADZACH NA NAJBLIŻSZĄ KADENCJĘ

Harmonogram wyborów został prawie całkiem zrealizowany. Czas przedstawić Władze na najbliższą kadencję. Te z wyboru, i te z nominacji. Dziś przedstawimy „bohaterów” nowej kadencji, nie wszystkich na fotografiach oczywiście. Nie zapomnimy też o grupie przedstawicieli Uczelnianej Rady Samorządu Studentckiego. Ich rola w życiu społeczności akademickiej jest niebagatelna.

Najważniejsze wybory - wybory rektora - mamy już dawno za sobą. Od kwietnia jeszcze do dziś spływają - na ręce prof. dra hab. Ryszarda Szweda, któremu społeczność Wyższej Szkoły Pedagogicznej po raz drugi powierzyła urząd rektora - gratulacje. Napływają od osobistych sympatyków, od przedstawicieli różnych środowisk w kraju, od partnerów zagranicznych. W bogatej korespondencji miło było znaleźć list także z Ambasady Republiki Kongo.

Tłumaczenie listu: prof. P. Płusa

Magnificencjo!

Dowiedziałem się o ponownym wyborze Pana na stanowisko Rektora Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie. Wiem, że nie jest przypadkowe, lecz wyrazem uznania i potwierdzenia Pańskich zasług w kierowaniu tą szkołą wyższą. Pragnę także poprzez ten list szczerze Panu pogratulować i ponownie wyrazić swoją sympatię i szacunek, które pozwalam sobie okazywać Panu od czasu, kiedy Pana poznałem.

Przy mojej najbliższej podróży do Częstochowy z przyjemnością odwiedzę Pana, aby pozdrowić Pana w Rektoracie. Szanowny Panie Rektorze, Magnificencjo, proszę przyjąć zapewnienie o moim głębokim szacunku.

BOEKWA LOKOLO-j'OKOMBE
Chargé d'Affaires, a.i.

SKŁAD SENATU
Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie
na kadencję 01 IX 1999 – 31 VIII 2002

Rektor: **prof. dr hab. Ryszard Szwed**
 Prorektor ds. Nauki: **prof. dr hab. Janusz Berdowski**
 Prorektor ds. Nauczania i Wychowania: **dr Grażyna Pietruszewska-Kobiela**

Wydział Filologiczno-Historyczny

prof. dr hab. Tadeusz Srogosz – Dziekan
 prof. dr hab. Maria Lesz-Duk
 prof. dr hab. Tadeusz Panecki
 prof. dr hab. Wojciech Pazera
 prof. dr hab. Jan Przewłocki
 prof. dr hab. Andrzej J. Zakrzewski

dr Marcei Antoniewicz
 dr Elżbieta Hurnik

Wydział Pedagogiczny

dr Adam Rosół — Dziekan
 prof. dr hab. Stanisław Gawlik
 prof. dr hab. Stanisław Rogala
 prof. dr hab. Bogdan Snoch
 prof. dr hab. Władysław Szlufik
 prof. dr hab. Józef Żuraw

dr Andrzej Gofron
 dr Grażyna Mendecka

Wydział Matematyczno-Przyrodniczy

prof. dr hab. Zygmunt Bąk — Dziekan
 prof. dr hab. Jacek Kasperczyk
 prof. dr hab. Jacek Koziół
 prof. dr hab. Wanda Śliwa
 prof. dr hab. Andrzej Ślęzak
 prof. dr hab. Józef Świątek

dr Halina Frej
 dr Zygmunt Pachulski

Wydział Wychowania Artystycznego

prof. Karol Z. Kalemba — Dziekan
 prof. Grzegorz Banaszekiewicz
 prof. Edward Bogusławski
 prof. Ryszard Osadczy
 prof. Jerzy Sztuka
 prof. Aleksander Żakowicz

adj. Robert Gawroński
 adj. Marek Mielczarek

Pozostali członkowie Senatu

Przedstawiciele:

Studium Języków Obcych: mgr Andrzej Wątroba
 Studium Wychowania Fizycznego: mgr Jerzy Maruszczyk
 Biblioteka: mgr Janina Filipecka
 Prac. Nauk.-Tech.+ Inż.-Tech.+ Adm. i Obsł.: mgr Stanisław Podobiński
 Studenci: Jacek Kalina, Dorota Bartnik, Agnieszka Kozłowska, Artur Górny, Grzegorz Surówka

RADA WYDZIAŁU MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZEGO

Dziekan: **prof. dr hab. Zygmunt Bąk**
Prodziekan ds. Nauki: **prof. dr hab. Janusz Milewski**
Prodziekan ds. Studenckich: **dr Anna Kwiatkowska**

Instytut Fizyki

prof. dr hab. Zygmunt Bąk
prof. dr hab. Janusz Berdowski
prof. dr hab. Marian Głowacki
prof. dr hab. Jacek Kasperczyk
prof. dr hab. Iwan Kityk
prof. dr hab. Michał Małachowski
prof. dr hab. Oleg Szpotiuk
prof. dr hab. Stefan Szymura
prof. dr hab. Andrzej Ślęzak
prof. dr hab. Józef Świątek
prof. dr hab. Zygmunt Wokulski
prof. dr hab. Bolesław Wysocki

dr Beata Białek
dr Piotr Brągiel
dr Stanisław Tkaczyk

Instytut Chemii

prof. dr hab. Henryk Bala
prof. dr hab. Oksana Bodak
prof. dr hab. Franciszek Buhl
prof. dr hab. Krzysztof Gosiewski
prof. dr hab. Eugeniusz Gurgul
prof. dr hab. Krystyna Kabzińska
prof. dr hab. Tadeusz Kimsa
prof. dr hab. Jacek Kozioł
prof. dr hab. Janusz Milewski
prof. dr hab. Włodzimierz Pawliuk
prof. dr hab. Wanda Śliwa
prof. dr hab. Janina Ujma

dr Robert Biczak
dr Tomasz Girek
dr Grażyna Matusiak

Instytut Matematyki i Informatyki

prof. dr hab. Leonard Bolc
prof. dr hab. Grzegorz Bryll
prof. dr hab. Roman Ger
prof. dr hab. Katarzyna Hałkowska
prof. dr hab. Henryk Piech
prof. dr hab. Jurij Povstenko
prof. dr hab. Oleg Tikhonenko
prof. dr hab. Piotr Wojtylak

dr Teresa Biegańska
dr Tadeusz Kostrzewski

Zakład Wychowania Technicznego

prof. dr hab. Zdzisław Kabza
prof. dr hab. Krzysztof Tubielewicz
prof. dr hab. Jolanta Wilsz

dr Maciej Drabik

Przedstawiciele innych grup pracowniczych:

inż. Tadeusz Jasikowski
p. Daria Paęcz

Studenci: Dorota Bartnik, Katarzyna Goździk, Andrzej Hantz, Małgorzata Jędrzejewska,
Przemysław Siemion, Katarzyna Złota

JM Rektor – prof. dr hab. Ryszard Szwed

Prorektor ds. Nauki
prof. dr hab. Janusz Berdowski

Prorektor ds. Nauczania i Wychowania
dr Grażyna Pietruszewska

**Wydział
Filologiczno – Historyczny**

Dziekan
prof. dr hab. Tadeusz Srogosz

**Wydział
Matematyczno – Przyrodniczy**

Dziekan
prof. dr hab. Zygmunt Bąk

Prodziekan ds. Nauki
prof. dr hab. Jan Przewłocki

Prodziekan ds. Nauki
prof. dr hab. Janusz Milewski

Prodziekan ds. Studenckich
dr Jerzy Mizgalski

Prodziekan ds. Studenckich
dr Anna Kozłowska

**Wydział
Pedagogiczny**

Dziekan
dr Adam Rosół

Prodziekan ds. Nauki
dr Romuald Derbis

Prodziekan ds. Studenckich
dr Jarosław Jagieła

**Wydział
Wychowania Artystycznego**

Dziekan
prof. Karol Z. Kalemba

Prodziekan ds. Nauki
prof. Jerzy Sztuka

Prodziekan ds. Studenckich
adj. Krystyna Sz wajkowska

Dyrektor Administracyjny
mgr Aleksander Gogulski

Zastępca Dyrektora Administracyjnego
Janusz Pawiński

Uczelniana Rada Samorządu Studenckiego

od lewej: Agnieszka Kozłowska – sekretarz
Mariusz Rosak
Dorota Konieczny - Simela – przewodnicząca
Grzegorz Surówka – wiceprzewodniczący
Jacek Kalina
Artur Górny

RADA WYDZIAŁU FILOLOGICZNO-HISTORYCZNEGO

Dziekan: **prof. dr hab. Tadeusz Srogosz**
 Prodzikan ds. Nauki: **prof. dr hab. Jan Przewłocki**
 Prodzikan ds. Studenckich: **dr Jerzy Mizgalski**

Instytut Filologii Polskiej

prof. dr hab. Andrzej Bańkowski
 prof. dr hab. Maria Lesz-Duk
 prof. dr hab. Wojciech Pazera
 prof. dr hab. Feliks Pluta
 prof. dr hab. Adela Pryszczewska-Kozołub
 prof. dr hab. Lucyna Rożek
 prof. dr hab. Damian Tomczyk
 prof. dr hab. Robert Zawadzki

dr Bronisława Kulka
 dr Anna Wypych-Gawrońska

Instytut Filozoficzno-Historyczny

prof. dr hab. Marek Cetwiński
 prof. dr hab. Henryk Dominiczak
 prof. dr hab. Tadeusz Dubicki
 prof. Jan Hertrich-Woleński
 prof. dr hab. Jerzy R. Nowak
 prof. dr hab. Tadeusz Panecki
 prof. dr hab. Jan Przewłocki
 prof. dr hab. Tadeusz Srogosz
 prof. dr hab. Ryszard Szwed
 prof. dr hab. Bartłomiej Szyndler
 prof. dr hab. Jan Walczak
 prof. dr hab. Andrzej J. Zakrzewski
 ks. prof. dr hab. Jan Związek

dr Waldemar Palus
 mgr Robert Szwed

Instytut Filologii Obcych

prof. dr hab. Günter Bals
 prof. dr hab. Antoni Dębski
 prof. dr hab. Oleg Fiedotow
 prof. dr hab. Stefan Folaron
 prof. dr hab. Norbert Honsza
 prof. dr hab. Ivo Kořan
 prof. dr hab. Julian Maliszewski
 prof. dr hab. Władysław Pabiasz
 prof. dr hab. Rościsław Pazuchin
 prof. dr hab. Paweł Płusa
 prof. dr hab. Bożena Rozwadowska

dr Joanna Ławnikowska-Koper
 dr Ireneusz Świtała

Przedstawiciele innych grup pracowniczych: p. Alina Raszewska

Studenci: Joanna Barańska, Jacek Kalina, Dorota Klamka,
 Bartosz Rokita, Rafał Sykut, Piotr Urbaniak

RADA WYDZIAŁU WYCHOWANIA ARTYSTYCZNEGO

Dziekan: **prof. Karol Z. Kalemba**
Prodziekan ds. Nauki: **prof. Jerzy Sztuka**
Prodziekan ds. Studenckich: **adj. Krystyna Szwajkowska**

Instytut Plastyki

prof. Grzegorz Banaszekiewicz
prof. Alojzy Gryt
prof. Werner Lubos
prof. Leon Maciej
prof. Wincenty Maszkowski
prof. Andrzej Niekrasz
prof. Ryszard Osadczy
prof. Jerzy Sztuka
prof. Ewa Zawadzka-Rykała
prof. Aleksander Żakowicz

Instytut Muzyki

prof. Edward Bogusławski
prof. Zdzisław Drobner
prof. Ludomira Grądzman
prof. Karol Z. Kalemba
prof. Joachim Pichura
prof. Regina Strokosz-Michalak

adj. Robert Gawroński
mgr Ewa Grabowska
adj. Janusz Wieczorek

adj. Andrzej Desperak
adj. Włodzimierz Karankiewicz
adj. Jarosław Kweclich
adj. Magdalena Snarska

Przedstawiciele innych grup pracowniczych: mgr Elżbieta Białecka

Studenci: Marta Pyda, Agnieszka Słodkowska, Marek Stemplewski, Dariusz Szczepucha

RADA WYDZIAŁU PEDAGOGICZNEGO

Dziekan: **dr Adam Rosół**
Prodziekan ds. Nauki: **dr Romuald Derbis**
Prodziekan ds. Studenckich: **dr Jarosław Jagieła**

Instytut Pedagogiki i Psychologii

prof. dr hab. Maria Konieczna-Michalska
prof. dr hab. Andrzej Pluta
prof. dr hab. Wanda Rachalska
prof. dr hab. Stanisław Rogala
prof. dr hab. Bogdan Snoch
prof. dr hab. Zygmunt Zimny

dr Izabela Gomółka-Walaszek
dr Anna Kozłowska
dr Andrzej Tarnopolski

Instytut Pedagogiki Społecznej

prof. dr hab. Franciszek Marek
ks. prof. dr hab. Stanisław Pamuła
prof. dr hab. Marek Szczepański
prof. dr hab. Józef Żuraw

dr Karol Nowak
dr Aleksandra Siedlaczek
mgr Zbigniew Wieczorek

Zakład Wczesnej Edukacji Dziecka

prof. dr hab. Stanisław Gawlik
prof. dr hab. Władysław Szlufik

dr Joanna Juszczyk-Rygałło
dr Janina Kiełb

Zakład Kultury Fizycznej

prof. dr hab. Larysa Głazirina
prof. dr hab. Wiesław Pilis

dr Joanna Rodziewicz-Gruhn
mgr Dorota Zarzeczna

Przedstawiciele innych grup pracowniczych: p. Małgorzata Połcik

Studenci: Adam Kaniewski, Aneta Latała, Damian Lewandowski, Mariusz Rosak, Monika Zając

**DYREKTORZY INSTYTUTÓW KIEROWNICY ZAKŁADÓW
BEZPOŚREDNIO PODLEGŁYCH DZIEKANOM, KIEROWNICY
JEDNOSTEK MIĘDZYWYDZIAŁOWYCH I ICH ZASTĘPCY**

WYDZIAŁ FILOLOGICZNO-HISTORYCZNY**INSTYTUT FILOLOGII POLSKIEJ**

Dyrektor: **prof. dr hab. Maria Lesz-Duk**

Zastępcy Dyrektora:

prof. dr hab. Lucyna Rożek
dr Leszek Będkowski

INSTYTUT FILOZOFICZNO-HISTORYCZNY

Dyrektor: **dr Marcei Antoniewicz**

Zastępcy Dyrektora:

ks. prof. dr hab. Jan Związek
dr Maciej Woźniczka

INSTYTUT FILOLOGII OBCYCH

Dyrektor: **prof. dr hab. Paweł Plusa**

Zastępcy Dyrektora:

dr Joanna Ławnikowska-Koper
dr Ireneusz Świłała

WYDZIAŁ PEDAGOGICZNY**INSTYTUT PEDAGOGIKI SPOŁECZNEJ**

Dyrektor: **dr Danuta Marzec**

Zastępcy Dyrektora:

prof. dr hab. Franciszek Marek
dr Sylwia Badora

INSTYTUT PEDAGOGIKI I PSYCHOLOGII

Dyrektor: **dr Romuald Derbis**

Zastępcy Dyrektora:

dr Izabela Gomółka-Walaszek
dr Anna Kozłowska

ZAKŁAD KULTURY FIZYCZNEJ

Kierownik: **prof. dr hab. Wiesław Pilis**

ZAKŁAD WCZESNEJ EDUKACJI DZIECKA

Kierownik: **prof. dr hab. Władysław Szlufik**

WYDZIAŁ MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZNY

INSTYTUT CHEMII

Dyrektor: **prof. dr hab. Jacek Koziol**
Zastępcy Dyrektora
dr Barbara Herman
dr Mieczysław Jakubczyk

INSTYTUT FIZYKI

Dyrektor: **prof. dr hab. Józef Świątek**
Zastępcy Dyrektora:
dr Jacek Filipecki
dr Stanisław Tkaczyk

INSTYTUT MATEMATYKI I INFORMATYKI

Dyrektor: **dr Tadeusz Kostrzewski**
Zastępcy Dyrektora:
prof. dr hab. Roman Ger
prof. dr hab. dr Jurij Povstenko

ZAKŁAD WYCHOWANIA TECHNICZNEGO

Kierownik: **prof. dr hab. Krzysztof Tubielewicz**
Zastępca Kierownika Zakładu:
dr Maciej Drabik

WYDZIAŁ WYCHOWANIA ARTYSTYCZNEGO

INSTYTUT PLASTYKI

Dyrektor: **dr Jerzy Piwowarski**
Zastępca Dyrektora:
adj. Jarosław Kweclich

INSTYTUT MUZYKI

Dyrektor: **prof. Joachim Pichura**
Zastępcy Dyrektora:
prof. Regina Strokosz-Michalak
adj. Maciej Zagórski

STUDIUM PRAKTYCZNEJ NAUKI JĘZYKÓW OBCYCH

Kierownik Studium: **mgr Andrzej Wątroba**
Zastępca Kierownika Studium: **mgr Janina Staszczuk**

STUDIUM WYCHOWANIA FIZYCZNEGO I SPORTU

Kierownik Studium: **mgr Waldemar Mroczek**
Zastępcy Kierownika Studium:
mgr Halina Zuch
mgr Jerzy Maruszczuk

KOMITET REDAKCYJNY

Przewodniczący: **prof. dr hab. Marek Cetwiński**

I. Przedstawiciele nauczycieli akademickich posiadających co najmniej stopień doktora habilitowanego:

Wydz. Fil.-Historyczny: **prof. dr hab. Marek Cetwiński**

Wydz. Mat.-Przyrodniczy: **prof. dr hab. Zygmunt Bąk**

Wydz. Pedagogiczny: **prof. dr hab. Stanisław Rogala**

Wydz. Wych. Artystycznego: **prof. Aleksander Żakowicz**

II. Przedstawiciele pozostałych nauczycieli akademickich:

Wydz. Fil.-Historyczny: **mgr Henryk Popowski**

Wydz. Mat.-Przyrodniczy: **dr Jadwiga Knop**

Wydz. Pedagogiczny: **dr Romuald Derbis**

Wydz. Wych. Artystycznego: **adj. Mieczysław Hłond**

III. Przedstawiciel Biblioteki Głównej: **mgr Joanna Grochowska**

IV. Redaktor Naczelny Wydawnictwa: **mgr Stanisław Podobiński**

RADA BIBLIOTECZNA

Przewodniczący: **mgr Stanisław Podobiński**

I. Dyrektor Biblioteki Głównej : *vacat*

II. Przedstawiciele nauczycieli akademickich:

Wydz. Fil.-Historyczny: **prof. dr hab. Paweł Plusa, dr Urszula Cierniak**

Wydz. Mat.-Przyrodniczy: **dr Arkadiusz Mandowski, dr Teresa Zujewska**

Wydz. Pedagogiczny: **mgr Zbigniew Wieczorek, dr Anna Kozłowska**

Wydz. Wych. Artystycznego: **dr Jerzy Piwowarski, mgr Maria Sławska**

III. Przedstawiciele pracowników Biblioteki Głównej:

p. Janina Fendor

mgr Andrzej Miszczak

mgr Janina Filipecka

mgr Katarzyna Nabiałek

mgr Stanisława Jaworska

mgr Alicja Raczyńska

mgr Maria Kowalewska

inż. Artur Purgal

IV. Przedstawiciele jednostek międzywydziałowych:

Studium Języków Obcych: **mgr Małgorzata Adamczyk-Kukułka**

Studium Wychowania Fizycznego: **mgr Marek Własak**

V. Przedstawiciele studentów:

Jacek Kalina

Olga Błaszcyk

Agnieszka Kozłowska

Ewelina Biedroń

VI. Przedstawiciel Wydawnictwa Uczelni: **mgr Stanisław Podobiński**

WSP W LICZBACH

Wyższa Szkoła Pedagogiczna zatrudnia – zgodnie ze stanem kadrowym na dzień 31 sierpnia 1999 roku – 825 osób. W tej liczbie 451 – to nauczyciele akademicki, 59 – pracownicy naukowo-techniczni i inżynierjo-techniczni, 37 – pracownicy Biblioteki, 122 – pracownicy administracji i 156 – pracownicy obsługi. Warto też prześledzić strukturę zatrudnienia w grupie nauczycieli akademickich. W grupie 451 nauczycieli akademickich tylko 19 osób zatrudnionych jest w WSP Częstochowa na drugim etacie (wyłącznie samodzielni pracownicy nauki). Zatrudniona na I etacie samodzielna kadra liczy 65 osób, w tym znakomita większość (61) – na stanowiskach profesorów. Adiunktów i starszych wykładowców ze stopniem doktora jest blisko trzykrotnie więcej (191). Grupę starszych wykładowców bez stopnia doktora i wykładowców stanowią 54 osoby. Drugą pod względem liczebności grupę wśród nauczycieli akademickich stanowią asystenci i asystenci na rok. Łącznie jest ich 113. W grupie lektorów i instruktorów znajduje się zaledwie 9 osób.

Wśród kadry naszej Uczelni 24 osoby (uwzględniając obydwie formy zatrudnienia – mianowanie i umowa o pracę) posiadają tytuł profesora.

* * *

Wyższa Szkoła Pedagogiczna ma już ponad 18 tysięcy absolwentów. Nadal nie słabnie zainteresowanie absolwentów szkół średnich jej ofertą edukacyjną.

W pierwszym terminie rekrutacji 1999/2000 o indeks studenta WSP Częstochowa zabiegało ogółem 7.724 kandydatów. Na nich czekało 1.078 miejsc na studiach dziennych. Status wolnego słuchacza uzyskało 139 zainteresowanych. Limit miejsc na studiach zaocznych na wielu kierunkach nie był ograniczony przez MEN, przyjęto więc 3180 kandydatów spośród 3801 zainteresowanych. Wyniki drugiej rekrutacji nie będą znane przed zamknięciem niniejszego numeru.

Dzięki możliwościom składania dokumentów w kilku szkołach wyższych znane i w innych uczelniach zjawisko rezygnacji ze studiów przyjętych na danym kierunku kandydatów, dotknęło także nas. Do chwili obecnej wycofało dokumenty 500 kandydatów.

Oferta dla kandydatów na studia jest następująca: Administracja, Chemia, Filologia, Filologia polska, Fizyka, Historia, Informatyka, Matematyka, Ochrona środowiska, Pedagogika, Wychowanie muzyczne, Wychowanie plastyczne, Wychowanie techniczne, Zarządzanie i marketing. Siedem z czternastu kierunków posiada uprawnienia do prowadzenia studiów magisterskich.

Największym zainteresowaniem wśród kandydatów na studia dzienne cieszył się kierunek Administracji (14 kandydatów na jedno miejsce), najmniejszym zaś kierunki, w odniesieniu do których podjęto decyzję o dodatkowej rekrutacji we wrześniu (Fizyka, Informatyka, Matematyka, Wychowanie techniczne, Wychowanie Muzyczne).

Dla absolwentów szkół wyższych Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie przygotowała bogatą ofertę studiów podyplomowych. W ofercie na rok akademicki 1999/2000 odnaleźć można następujące kierunki: nauczanie blokowe, logopedia, administracja samorządowa, filologia polska, nauczanie początkowe, poradnictwo zawodowe, wychowanie fizyczne, terapia patologii zachowań, wychowanie seksualne, wychowanie przedszkolne, pedagogika specjalna – oligofrenopedagogika, chemia, chemia środowiska, fizyka, fizyka z informatyką, fizyka medycyny, matematyka, zarządzanie dla oświatowej kadry kierowniczej, zarządzanie zasobami środowiska przyrodniczego, nauczanie przyrody na drugim etapie kształcenia, komputerowa edukacja muzyczna. Urealnienie oferty zależy od zainteresowania ze strony potencjalnych słuchaczy.

* * *

Choć skala zakupów książek przez Bibliotekę Główną uległa poważnemu zmniejszeniu (porównując lata 1997 i 1998 – o 2667 woluminów) w ostatnim roku kosztem ponad 56.000 zł powiększono zbiory Biblioteki. Obecnie stan księgozbioru osiągnął 253.404 tomów, w tym: 226.154 tomów książek, 20.111 woluminów czasopism i 7.139 jednostek zbiorów specjalnych.

W liczbie 11.395 zaewidencjonowanych czytelników przeważającą większość (8.750) stanowią studenci WSP, na drugim miejscu klasyfikują się studenci innych uczelni (1.580), kolejno pracownicy WSP (745)

i pracownicy PCz (320). W minionym roku poza bibliotekę wypożyczono 324.720 tomów, w czytelni udostępniono 153.369 woluminów, a drogą wymiany międzybibliotecznej sprowadzono 130 tomów, przy równoczesnym udostępnieniu innym bibliotekom 62 tomów.

W ubiegłym roku Uczelnia skompletowała dokumentację budynku pod nazwą „Magazyn książek Biblioteki Głównej WSP”. Będzie to obiekt o powierzchni netto 2236,9 m² i kubaturze 10.814,2 m³ umożliwiający zmagazynowanie 271 tys. woluminów.

* * *

Wydawnictwo WSP przy wzmocnionym w minionym roku składzie kadrowym intensyfikuje, w sposób widoczny, swą działalność. W roku 1998 wydało ogółem 76 tytułów, z czego 37 – to prace zbiorowe, 27 – to monografie, 10 – podręczniki i skrypty, inne – 2. Dbą o promocję wydawanych pozycji: organizuje promocje wyróżniających się prac, wydaje stale aktualizowaną dysponendę, uczestniczy w targach krajowych i zagranicznych, zabiega o dystrybucję (prowadzi sprzedaż wysyłkową i kooperuje z księgarnią „Koliber” usytuowaną w odległości ok. 10 m. od siedziby Wydawnictwa). Korzysta też ze szpalt różnych gazet, w tym naszego pisma, by prezentować nowości wydawnicze.

* * *

„Dżentelmeni nie mówią o finansach”. Zgodnie z tą zasadą przemilczymy w tym okolicznościowym wydaniu sprawy budżetu Uczelni, finansowania nauki i współpracy z zagranicą. Będzie jeszcze ku temu okazja.

U NAS W GOŚCINIE

We wrześniu ubiegłego roku w Cieszynie zapadła ważna decyzja. Redaktorzy pism akademickich przyjęli propozycję spotkania się za rok w Częstochowie! To było wielkie wyzwanie dla dwóch częstochowskich ośrodków, Politechniki Częstochowskiej, świętującej swe pięćdziesięciolecie i Wyższej Szkoły Pedagogicznej, która zbliża się zaledwie do „trzydziestki”. Poprzednie spotkania odbyły się w Gdańsku, Toruniu, Wrocławiu, Lublinie, Opolu, Katowicach i Cieszynie (ostatnie spotkanie zorganizował Uniwersytet Śląski i jego cieszyńska filia), co zostało utrwalone w wydany przez tegoż organizatorów śpiewniku zawierającym elementy kroniki dotychczasowych spotkań.

Tradycyjna zbiorowa fotografia wykonana w dniu 8 września 1999 r. pod pomnikiem Marszałka Piłsudskiego będzie uzupełnieniem kroniki (fot. A. Zakowicz)

VII spotkanie Redaktorów pism akademickich, zorganizowane przez dwie częstochowskie redakcje: Politechniki Częstochowskiej i Wyższej Szkoły Pedagogicznej trwało od 8 do 11 września. Uczestników z wielu zakątków Polski przywitała – w imieniu przebywającego służbowo za granicą JM Rektora

W imieniu JM Rektora Gości powitała Prorektor ds. Nauczania i Wychowania dr Grażyna Pietruszewska-Kobiela

torami byli dr Tadeusz Zaleski i mgr Marzena Wiśniewska-Tomaszkiewicz (obecnie pracownicy Komitetu Badań Naukowych w randze – dr Zaleski: dyrektor Departamentu Informacji i Promocji, mgr M. Wiśniewska-Tomaszkiewicz – redaktor naczelny Biuletynu Informacyjnego KBN „Sprawy Nauki”, obecni oczywiście i na tym spotkaniu) było ich zaledwie

Od lewej wiceprezydent m. Częstochowy Sławomir Gliński i red. Janusz Kołodziejski

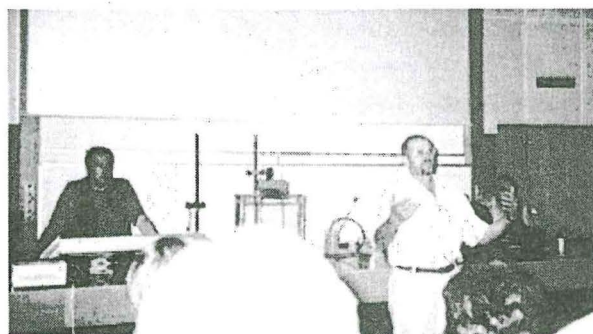
Studenci Tomasz Miś i Korneliusz Wiatr z klasy prof. Joachima Pichury bisowali na życzenie Gości

stochowskiej, wystawy prac studentów kierunku Wychowanie plastyczne WSP). Szczególnie ciepło został przyjęty krótki koncert studentów kierunku Wychowanie muzyczne WSP. Koncert prowadziła mgr Aldona Hiller, a wykonawcami byli: adj. Robert Gawroński i Justyna Przybyła – fortepian, Marta Pyda i Katarzyna Mirowska – skrzypce, Tomasz Miś i Korneliusz Wiatr – akordeon. Wołano o bisy i wspominano go do dnia rozstania. Po prezentacji ciekawych eksperymentów z fizyki, które przygotował prof. dr hab. Marian Głowacki wraz ze swo-

WSP prof. dra hab. Ryszarda Szweda – Prorektor ds. Nauczania i Wychowania dr Grażyna Pietruszewska-Kobiela i Dyrektor Administracyjny mgr Aleksander Gogulski.

W tegorocznym spotkaniu wzięło udział 51 przedstawicieli 27 ośrodków związanych z nauką polską. Spotkali się przedstawiciele 25 uczelni państwowych i prywatnych, Komitetu Badań Naukowych, Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej. Na pierwszym spotkaniu w Uniwersytecie Gdańskim, którego inicja-

trzynastu. Było to najliczniejsze z dotychczasowych spotkań. Organizatorzy przygotowali nie tylko program warsztatowy, ale i atrakcyjny program uzupełniający merytoryczne spotkania. W ramach tego bloku były prezentacje miasta (w sali sesyjnej Urzędu Miejskiego gości podjął wiceprezydent Sławomir Gliński; Biblioteka Główna WSP przygotowała wystawę najstarszych i najnowszych wydawnictw dotyczących miasta), uczelni organizatorów (w różnej formie, m.in. w formie prezentacji filmu, nakręconego z okazji 50-lecia Politechniki Czę-

Pokaz przygotowany przez prof. Mariana Głowackiego (na pierwszym planie) i Jego zespół wzbudził zainteresowanie Gości

(fot. A. Pietrzyk)

im zespołem, goście ociągali się z opuszczeniem pomieszczeń Zakładu Dydaktyki Fizyki i Astronomii WSP, chcąc jeszcze z bliska powtórnie zobaczyć pewne doświadczenia.

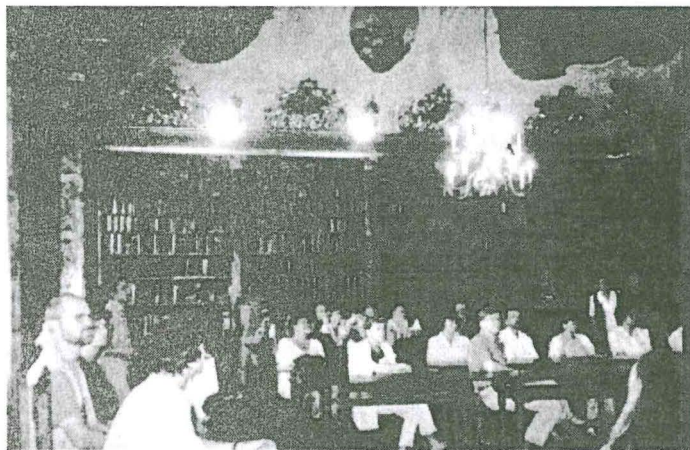

Przedstawiciele władz PCz i WSP w trakcie prezentacji w Galerii Lonty-Petry

Odstąpiono od tradycji spotkania z władzami uczelni w murach tychże. Na tegoroczne spotkanie z Władzami PCz i WSP gościny udzielili w swojej niezwyklej galerii znani, nie tylko w kraju, plastycy – pp. Sabina i Roman Lonty.

Gospodarz Galerii (po prawej) Roman Lonty oprowadza Gości

Wizyta w Bibliotece Jasnogórskiej jest niebywałą rzadkością

Redaktorzy pozostali pod ogromnym wrażeniem, jakie wywarła Biblioteka Jasnogórska, którą udostępnił do zwiedzania uczestnikom spotkania Przeor Jasnej Góry. W murach klasztoru odbyło się spotkanie z ks. dr Stanisławem Jasionkiem na temat etyki dziennikarskiej. Po interesującym wykładzie do dyskusji włączyło się wielu redaktorów.

Ks. dr Stanisław Jasionek pouczał jak poruszać się w świecie mass-mediów zgodnie z zasadami etyki

(fot. A. Pietrzyk)

*Wielu porad prawnych udzielił
mecenas Zbigniew Kałuźński*

Po wykładzie Marzeny Wiśniewskiej-Tomaszkiewicz pt. „Jak się robi pismo w KBN?” uczestnicy spotkania dzielili się doświadczeniami i problemami własnych redakcji.

Tradycyjne spotkania są niebywale opiniotwórcze. Redaktorzy czują potrzebę wymiany doświadczeń i stworzenia forum na kształt konferencji rektorów, forum, którego głos liczyłyby się w środowisku akademickim w wielu kwestiach. Podkreślano celowość spotkań dla scementowania środowiska redaktorów, które powinno podejmować wspólne inicjatywy. W dyskusji dużo czasu poświęcono propozycji uchwalenia nagrody dla redakcji najlepiej popularyzującej wiedzę. Jednakże obecni uznali, że nie czują się gremium kompetentnym do takiej oceny (taką kapitułę powinien określić – być może – KBN), a „na dziś” ich najważniejszym zadaniem jest dokumentowanie wydarzeń macierzystych uczelni, integrowanie lokalnego środowiska, prezentacja najciekawszych osób i ich dokonań z kręgu własnej społeczności, porządkowanie spraw „na własnym podwórku”. Mowa była też o utworzeniu wspólnej struktury (na kształt Stowarzyszenia Wydawców Akademickich), a próbę tę postanowiono podjąć pod warunkiem widzenia faktycznych obszarów wspólnego działania i możliwości realizacji wiążących się z tym zadań. Do tego wątku postanowiono powrócić najpóźniej w trakcie kolejnego spotkania, które – zgodnie z decyzją obecnych – organizować będzie zespół redakcyjny Politechniki Poznańskiej. Deklarację wystąpienia w roli organizatora VIII Spotkania Redaktorów Pism Akademickich przedstawiła też redakcja „Kwadransu Akademickiego”, pisma najmłodszego w Polsce uniwersytetu, uniwersytetu w Olsztynie. Ustalono, że o ile deklaracja zostanie podtrzymana, redaktorzy spotkają się w Olsztynie w roku 2001.

Pogoda dopisała w trakcie całego spotkania, co było szczególnie sprzyjające krótkiemu zwiedzaniu Jury Krakowsko-Częstochowskiej, uzupełnianemu komentarzami wspaniałych znawców okolic – dra Marcelego Antoniewicza i prof. Mariana Głowackiego z WSP. Wstępem do zwiedzania był wykład dra M. Antoniewicza, Dyrektora Instytutu Filozoficzno-Historycznego na temat dziejów i kultury Częstochowy oraz regionu. Wykład stał się okazją do zdo-

Spotkanie z mecenasem Zbigniewem Kałuźńskim, radcą prawnym „Gazety Wyborczej” przedłużyło się znacznie ponad czas planowany w scenariuszu spotkania i przeniosło się kuluary, bowiem obecni mieli wiele tematów do dyskusji w bloku zatytułowanym „Co zrobić z tym problemem?” Na konkretnych przykładach szukano rozwiązań w oparciu o prawo prasowe i autorskie.

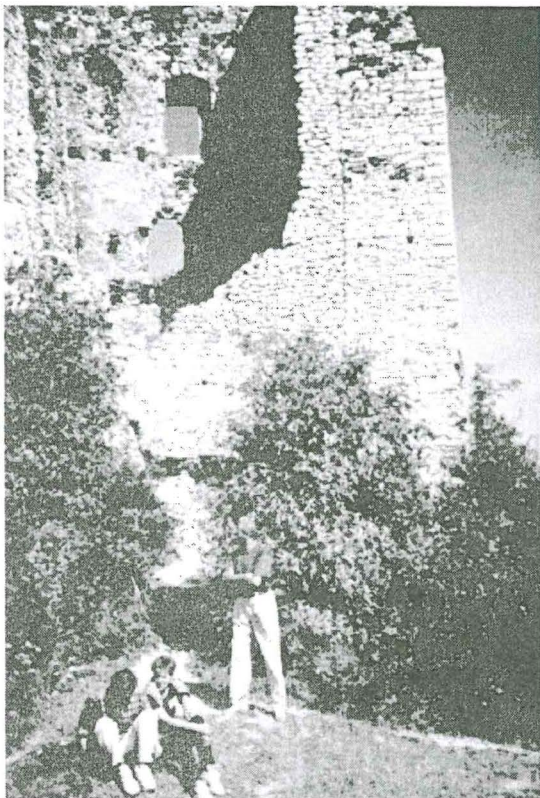

*Red. Marzena Wiśniewska-Tomaszkiewicz
z KBN na chwilę przed wystąpieniem*

*Dr Marcelego Antoniewicza (z prawej)
i prof. Mariana Głowackiego w sali
konferencyjnej ...*

(fot. A. Pietrzyk)

bycia podpisu autora podarowanej uczestnikom książki Marcelgo Antoniewicza pt. „Zamki na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej. Genezy – Funkcje – Konteksty”.

... i w plenerze (fot. A. Pietrzyk)

Uczestnicy zabrali ją wraz z innymi upominkami od organizatorów i niezapomnianymi – czemu wielokrotnie dawali wyraz – wspomnieniami z pobytu w Częstochowie i gościny w ośrodku „Kmicic” w Potoku Złotym. Jest to niewątpliwą satysfakcją dla zespołu organizatorów w osobach: Janusz Kołodziejcki (redaktor naczelny), Danuta Kulesza, Stanisław Kruszyński – zespół „Politechniki Częstochowskiej” oraz Anna Pietrzyk (redaktor naczelny) i Janina Jędrzejewska – zespół „Res Academicae”, Biuletynu Informacyjnego WSP.

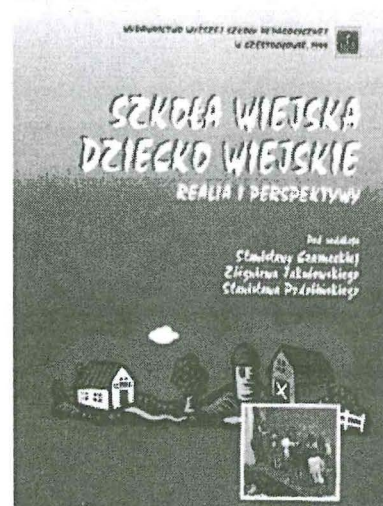
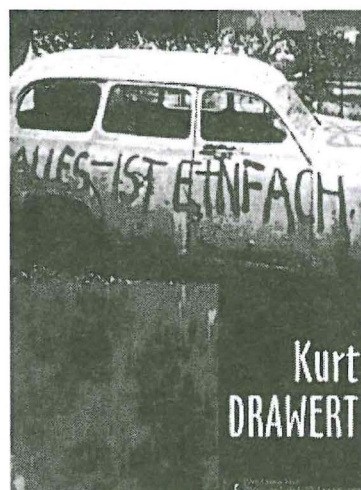
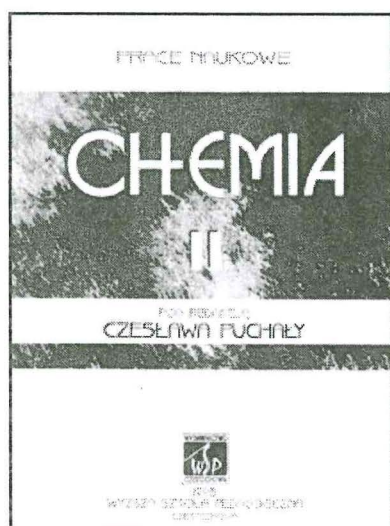
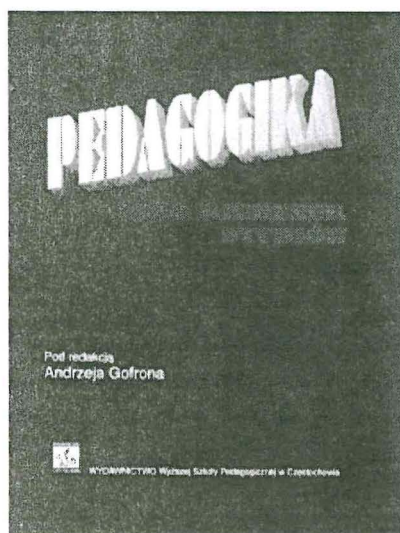
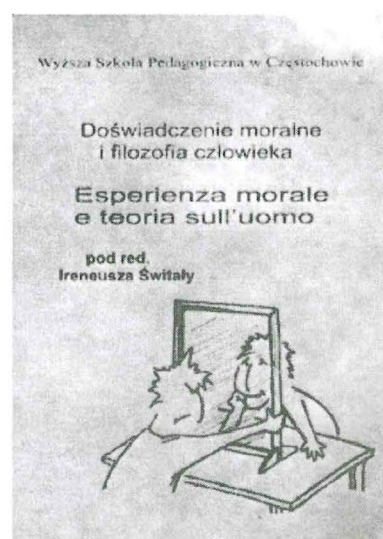
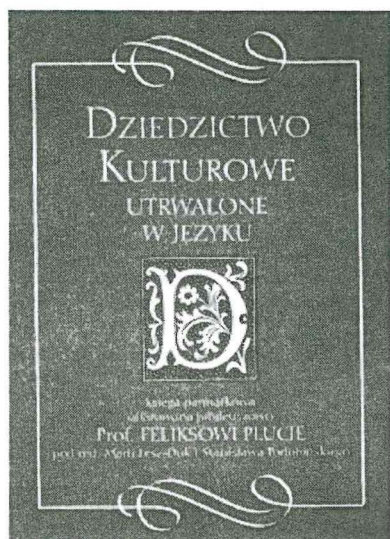
Atmosfera, jaka towarzyszyła rozstaniu, i liczne kontakty późniejsze świadczą o tym, że dobrze zapisaliśmy się w pamięci uczestników spotkania. To dla nas wielka radość i ukontentowanie. Tego zadowolenia gości i organizatorów nie byłoby bez pomocy wielu osób, nie wymienionych tu imiennie, którzy wspomagali działania na różnych frontach. Wszystkim, którzy okazali pomoc w organizacji VII Spotkania Redaktorów Pism Akademickich serdecznie dziękuję.

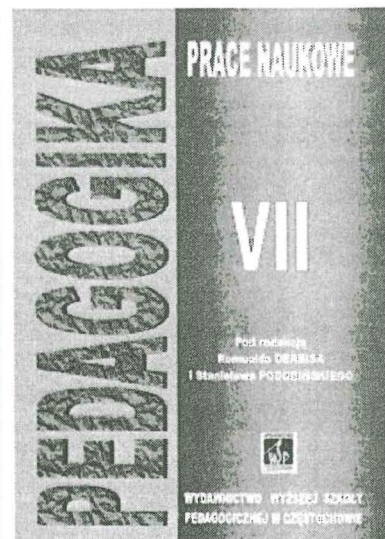
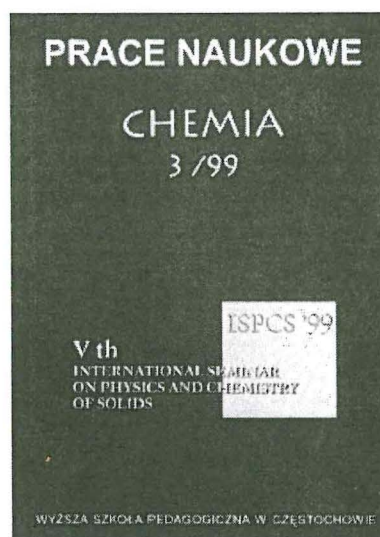
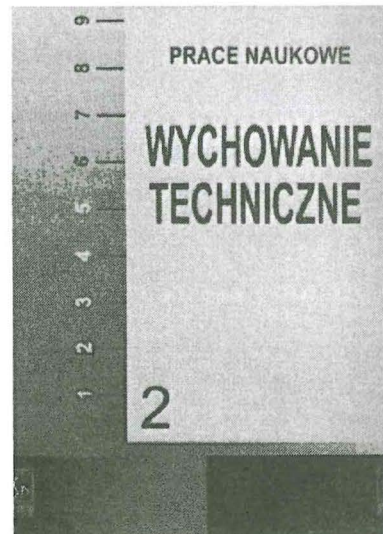
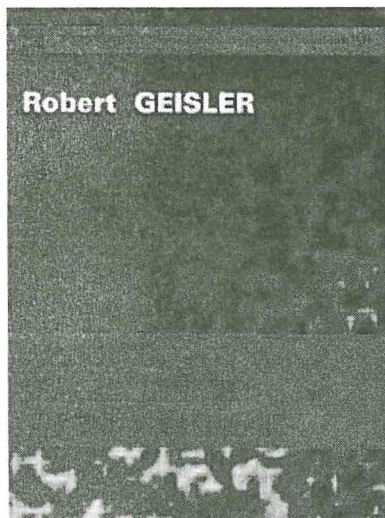
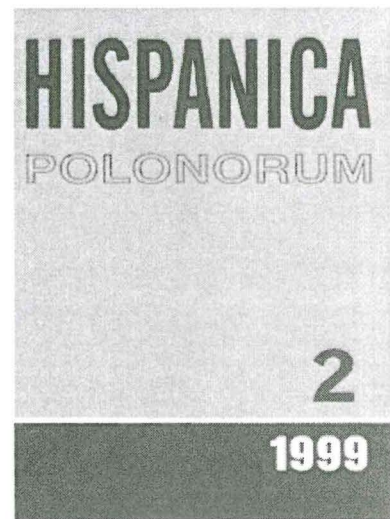
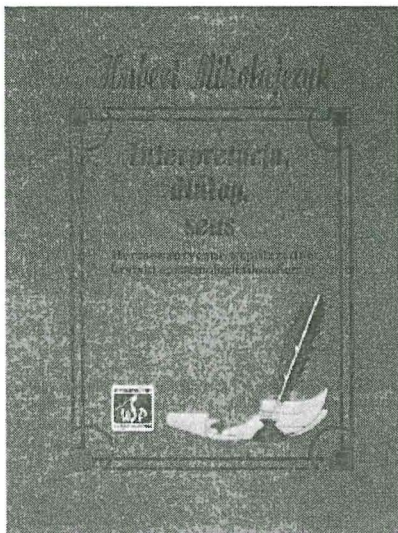
Jednym z upominków, jakim obdarowani zostali nasi Goście, była kasetka z dedykowaną Im „Pieśnią Redaktorów”. Ostatnia zwrotka zaczyna się od słów: „Wspominajcie Częstochowę...”. Jestem pełna nadziei, że będziemy wspomniani dobrze i serdecznie.

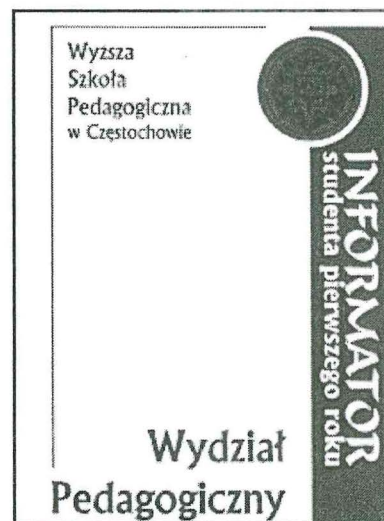
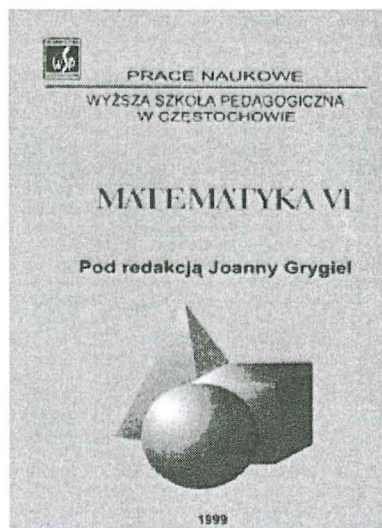
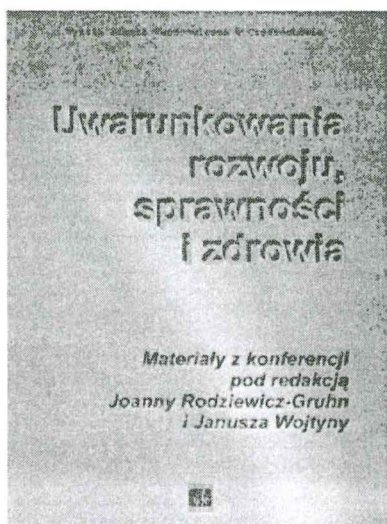
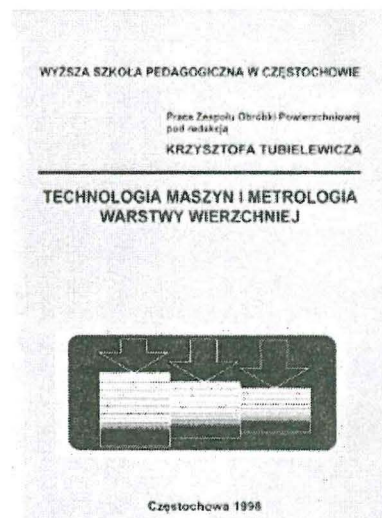
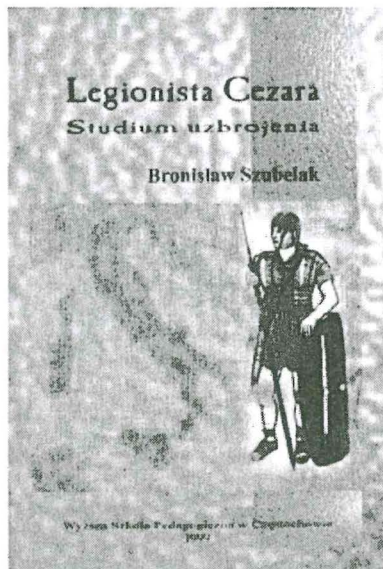
Anna Pietrzyk

NOWOŚCI WYDAWNICZE

DOKUMENTY

Wzorem roku ubiegłego publikujemy wykaz zarządzeń wewnętrznych wydanych przez JM Rektora od 1 października 1998 do chwili składania niniejszego numeru naszego pisma.

L.p.	Symbol i data wydania	Wydane w sprawie:
1	R0210/23 /98 z 1 października 1998	odpłatności za zajęcia dydaktyczne na Podyplomowych Studiach z zakresu logopedii
2	R0210/24 /98 z 1 października 1998 r.	wynagrodzenia nauczycieli akademickich za godziny realizowane na Studiach Podyplomowych z zakresu logopedii
3	R0210/27/98 z 21 października 1998 r.	wynagrodzenia nauczycieli akademickich za godziny realizowane w Podyplomowym Studium Terapii Patologii Zachowań
4	R0210/28 /98 z 21 października 1998 r.	odpłatności za zajęcia dydaktyczne w Podyplomowym Studium Terapii Patologii Zachowań
5	R0210/29 /98 z 21 października 1998 r.	wynagrodzenia nauczycieli akademickich za godziny realizowane w Podyplomowym Studium Metodycznego Nauczania Początkowego
6	R0210/30 /98 z 21 października 1998 r.	odpłatności za zajęcia dydaktyczne w Podyplomowym Studium Metodycznego Nauczania Początkowego
7	R0210/31 /98 z 21 października 1998 r.	wynagrodzenia nauczycieli akademickich za godziny realizowane w Podyplomowym Studium Wychowania Fizycznego
8	R0210/32 /98 z 21 października 1998 r.	odpłatności za zajęcia dydaktyczne w Podyplomowym Studium Wychowania Fizycznego
9	R0210/ 33/98 z 21 października 1998 r.	odpłatności za zajęcia dydaktyczne w Podyplomowym Studium Poradnictwa Zawodowego
10	R0210/34/98 z 21 października 1998 r.	wynagrodzenia nauczycieli akademickich za godziny realizowane w Podyplomowym Studium Poradnictwa Zawodowego
11	R0210/35 /98 z 21 października 1998 r.	wynagrodzenia nauczycieli akademickich Pedagogiki Specjalnej (oligofrenopedagogiki)
12	R0210/36 /98 z 21 października 1998 r.	wynagrodzenia nauczycieli akademickich za godziny realizowane na studiach podyplomowych z Pedagogiki Specjalnej (oligofrenopedagogiki)
13	R0210/37 /98 z 28 października 1998 r.	wynagrodzenia nauczycieli akademickich za przeprowadzenie egzaminów doktorskich
14	R0210/38 /98 z 28 października 1998 r.	odpłatności za zajęcia dydaktyczne na studiach podyplomowych z zakresu fizyki i informatyki
15	R0210/39 /98 z 28 października 1998 r.	opłat za miejsce w domu studenta i odpłatności za obiady w stołówce studenckiej WSP
16	R0210/40/98 z 5 listopada 1998 r.	wynagrodzenia nauczycieli akademickich za godziny realizowane na studiach podyplomowych z zakresu fizyki z informatyką
17	R0210/41 /98 z 5 listopada 1998 r.	odpłatności za zajęcia dydaktyczne na studiach podyplomowych z matematyki
18	R0210/42 /98 z 5 listopada 1998 r.	wynagrodzenia nauczycieli akademickich za godziny realizowane na studiach podyplomowych z matematyki
19	R0210/43 /98 z 13 listopada 1998 r.	odpłatności za zajęcia dydaktyczne na studiach podyplomowych z matematyki dla słuchaczy cyklu uruchomionego od dnia 14.11.1998 r.
20	R0210/44 /98 z 18 listopada 1998 r.	odpłatności za zajęcia dydaktyczne na studiach podyplomowych nauczania blokowego w zakresie języka polskiego, historii z elementami wiedzy o społeczeństwie i kultury (realizacja projektu edukacyjnego)

21	R0210/45/98 z 1 grudnia 1998 r.	odpłatności za zajęcia dydaktyczne na studiach podyplomowych z matematyki (realizacja projektu edukacyjnego)
22	R0210/46/98 z 8 grudnia 1998 r.	wynagrodzenia nauczycieli akademickich za godziny realizowane na studiach podyplomowych nauczania blokowego w zakresie języka polskiego, historii z elementami WOS-u i kultury (realizacja projektu edukacyjnego)
23	R0210/47/98 z 8 grudnia 1998 r.	wynagrodzenia nauczycieli akademickich za godziny realizowane na studiach podyplomowych z matematyki (realizacja projektu edukacyjnego)
24	R0210/1/99 z 5 stycznia 1999 r.	opłat wnoszonych przez osoby ubiegające się o przyjęcie na studia podyplomowe: nauczania blokowego w zakresie języka polskiego, historii z elementami WOS-u i kultury (projekt edukacyjny nr 16.2) oraz w zakresie logopedii - logopeda oświatowy (projekt edukacyjny nr 16.1) w WSP w Częstochowie
25	R0210/2/99 z 11 stycznia 1999 r.	zasad przyjęć na I rok studiów dziennych i zaocznych w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Częstochowie na rok akademicki 1999/2000
26	R0210/3/99 z 12 stycznia 1999 r.	zasad finansowania wizyt cudzoziemców
27	R0210/4/99 z 12 stycznia 1999 r.	zasad finansowania wykładów gości zaproszonych
28	R0210/5/99 z 25 stycznia 1999 r.	zasad realizacji wydatków WSP w Częstochowie w roku 1999
29	R0210/6/99 z 16 lutego 1999 r.	wysokości wynagrodzenia za czynności związane z procesem wydawniczym
30	R0210/7/99 z 17 lutego 1999 r.	wynagradzania nauczycieli akademickich za godziny realizowane na studiach podyplomowych z zakresu logopedii (logopeda oświatowy)
31	R0210/8/99 z 17 lutego 1999 r.	odpłatności za zajęcia dydaktyczne na studiach podyplomowych z zakresu logopedii (logopeda oświatowy) - realizacja projektu edukacyjnego
32	R0210/9/99 z 5 maja 1999 r.	powołania Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej na rok akademicki 1999/2000
33	R0210/10/99 z 25 lutego 1999 r.	wynagradzania nauczycieli akademickich za godziny realizowane na studiach podyplomowych nauczania blokowego w zakresie języka polskiego, historii z elementami WOS-u i kultury (realizacja projektu edukacyjnego - II cykl)
34	R0210/11/99 z 25 lutego 1999 r.	odpłatności za zajęcia dydaktyczne na studiach podyplomowych nauczania blokowego w zakresie języka polskiego, historii z elementami WOS-u i kultury (realizacja projektu edukacyjnego - II cykl)
35	R0210/12/99 z 22 marca 1999 r.	regulaminu wyborczego na kadencję od 1.09.1999 r. do 31.08.2002 r.
36	R0210/13/99 z 24 maja 1999 r.	opłat wnoszonych przez osoby ubiegające się o przyjęcie na studia w WSP w Częstochowie
37	R0210/14/99 z 11 czerwca 1999 r.	ustalenia wysokości narzutów uczelnianych w 1999 r.
38	R0210/15/99 z 17 czerwca 1999 r.	zasad gospodarowania funduszami z rekrutacji na studia dzienne i zaoczne na rok akademicki 1999/2000
39	R0210/16/99 z 8 lipca 1999 r.	odpłatności za zajęcia dydaktyczne na rok akademicki 1999/2000

Dzisiejszy numer jest – jak się stali Czytelnicy zorientowali, a dla nowo pozyskanych podkreślaliśmy to parokrotnie w tekście – wydaniem specjalnym. Nie przypadkowo kończymy klamrą, zamykającą – metaforycznie – nasze posłanie. Posłanie do ludzi, którzy mogą i powinni działać coś dla polskiej nauki w dobie jej szczególnie trudnej sytuacji. Do Tych, którzy będą pełnić władzę w naszej Uczelni na rozmaitych płaszczyznach przez najbliższą kadencję – oby nie zabrakło Im sił i samozaparć w trudnym dziele kierowania zespołami badawczymi, dydaktycznymi i współzarządzaniu Uczelnią i dobrze to czynili dla wspólnego dobra. Do tych, którzy zadeklarowali swe poparcie i wolę działania na rzecz Uniwersytetu Częstochowskiego. I wreszcie do tych młodych, przedstawicieli samorządu studenckiego, którzy powinni dalej prężnie działać, by Ich młodszym Koleżankom i Kolegom ułatwiać warunki, w jakich pokonują trudną drogę po dyplom absolwenta WSP Częstochowa. A może niektórzy z Nich doczekają, że opuszczą mury już uniwersytetu? Niech nasza Uczelnia i wspólna koncepcja połączenia częstochowskich uczelni w uniwersytet rozrośnie się – jak to drzewo na fotografii – jeszcze w czasie trwania tej kadencji!

Fot. L. Pietrzyk

*Czekamy na wypowiedzi, sugestie, materiały.
Zastrzegamy sobie prawo skracania i adiustacji tekstów.
Czytelniku, opinii autorów nie należy identyfikować ze stanowiskiem Kierownictwa
Wyższej Szkoły Pedagogicznej ani poglądami Redakcji.*

Pismo *Res Academicae* wydaje Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie za zgodą JM Rektora
Zespół Redakcyjny: **Anna Pietrzyk**, Janina Jędrzejewska
Skład i łamanie komputerowe: Janina Jędrzejewska
Korekta: Katarzyna Pietrzyk
Opracowanie graficzne i projekt okładki: Andrzej Kulej; Grafika na okładce: Edyta Kotarba
Druk: Zakład Poligraficzno-Introligatorski INTROPRINT w Częstochowie

Nakład: 400 egz. bezpłatnych

ISSN 1428 – 3107

<p>Adres Redakcji: ul. Waszyngtona, 4/8, 42-200 Częstochowa tel. (0-34) 3680-955 e-mail: a.pietrzyk@wsp.czyst.pl</p>
--

